T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İZMİR TORBALI BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 8
7. DENETİM BULGULARI 8

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1:Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler 3
Tablo 2:2017-2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Seyri 3
Tablo 3: 2017-2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Seyri 4
Tablo 4:2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar.....4
Tablo 5: 2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar.....5
Tablo 6: 258 Hesabında Takibi Yapılan İlk Madde ve Malzemeler 10
Tablo 7: Giderleştirilen İlk Madde ve Malzemeler 10

www.balioglu.net

KISALTMALAR

İSKİ: İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi

İZSU: İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi

KDV: Katma Değer Vergisi

PTT: Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

ÜFE: Üretici Fiyat Endeksi

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Kurum Mali Tablolarında Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı Başlığı Altında Su Kuyuları ile Su ve Kanalizasyon Hatları Kaydının Bulunması

2. Belediyece Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. İlk Madde ve Malzemeler Hesabının Uygun Kullanılmaması

2. Binalara Asılan İlanlarla İlgili İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuku Yapılmaması

3. Boşalan Pazar Yerlerinin İlan Yapılmaksızın Dilekçe Üzerine Tahsis Edilmesi

4. Eğlence Vergisi Alınması Gereken İşyerlerine İlişkin Tahakkuk İşlemlerinin Yapılmaması

5. El İlanlarıyla İlgili İlan ve Reklam Vergisinin İzin Alınmadan Dağıtılmasının Tespiti Halinde Vergi Usul Kanunu Hükümlerinin Uygulanmaması

6. Encümenin Yetkisi Olmadığı Halde Usta Öğretici Ücretini Belirlemesi

7. Haksız Çıkma Zammının Tahsil Edilmesiyle İlgili Gerekli Sürecin İşletilmemesi

8. İndirimli Emlak Vergisinden Yararlanan Kişilerle İlgili Gerekli İncelemenin Yapılmaması

9. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınmadan Faaliyette Bulunan İşyerleri ile İlgili Olarak İşlem Yapılmaması

10. İşyeri Olarak Kullanılan Dairelerin Emlak ve Çevre Temizlik Vergisinin Hatalı Tahakkuk Ettirilmesi

11. Tanıtıcı Levha, Yazı ve Resim Gibi İlan ve Reklamlarla İlgili İlan ve Reklam Vergisi Tahakkukunun Gerektiği Şekilde Yapılmaması

12. Sıhhi İşyerlerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatının Aynı Gün Verilmemesi

13. Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar ile Devir ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması

14. Kamulaştırılan Yerlerle İlgili Emlak Vergisi Tarhının Yapılmaması

www.balioglu.net

15. Taşınmaz Kira Sözleşmelerinin Noter Tasdikli Olmaması

16. İşçi İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullandırılmaması

17. Sözleşmeli Çalıştırılan Eğitmenlerle İlgili Esaslarda Belirlenen Ölçütün Uygulanmaması

18. Tahakkuk Etmiş Alacaklardan Zamanaşımına Uğramış Olanlarla İlgili Gerekli Sürecin İşletilmemesi

19. Bazı Hizmet Alımlarına İlişkin Sözleşme ve Şartnamelerde Belirsizlikler Bulunması

20. İhale Edilen Yapım İşlerinde Yapım İşleri Genel Şartnamesine Aykırı İşlem Yapılması

21. Doğrudan Teminle Gerçekleştirilen Araç Kiralamalarında Puantaj Tutulmaması

22. Süre Uzatımı Verilen Yapım İşlerinde Revize İş Programının Yapılmaması

23. Birim Fiyat Teklif Almak Suretiyle İhale edilen Yapım İşlerinde Ön Proje Üzerinden İhaleye Çıkılması

www.balioglu.net

24. Yapım İşinin Geçici Kabule Uygun Olmadığı Durumda Ön İnceleme Tutanağının Olmaması

25. Yapım İşinin Süresinde Bitirilmemesine Rağmen İhtarnamede İşin Bitirilmesi İçin Süre Belirtilmemesi

26. Yapım İşlerinde All Risk Sigortanın Yapım İşleri Genel Şartnamesine Uygun Düzenlenmemesi

27. Yapım İşlerinde Taahhüt Edilen Personelin Çalıştığını Kanıtlayan Belge Olmaması

28. Belediye Meclisi Kararı Olmaksızın Sporculara Ödül Verilmesi

29. Verilen İdari Para Cezalarının Uygulanmasında Kanun'a Aykırı Davranılması

30. Zamanaşımına Uğramış Alacaklara Ödeme Emrinin Gönderilmesi Üzerine Mahkemelerin İptal Kararı Vermesi ve Giderlerin Bütçeden Karşılanması

31. Mahalli İdare Şirketi Kadrosuna Geçirilen İşçilerin Hakediş Ödemelerinde Şirkete Ödenen Kar Payı Hesabına Sözleşme Giderleri ve Genel Giderlerin Dâhil Edilmesi

32. Faal Olan İşyerlerine Ait Belediye Gelirleri Takibinin Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İlçe Belediyeleri tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan temel yasal mevzuat aşağıda gösterilmiştir:

1) 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

2) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu

3) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

İlçe Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyelerinin bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra ulaşım, alt yapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak *"büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir"* hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya

www.balioglu.net

işlettirebilir.

Belediyeler sahip oldukları yasal yetkiler neticesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır. Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Denetim ve soruşturma işleri ise İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

www.balioglu.net

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur. Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafî yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur. Belediyenin 22 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılarına bağlıdır. İlçe belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin 7'nci fıkrası gereği, belediye başkanınca, norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Teşkilatlanmada oluşturulan her birim,

kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür. Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na, işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilir.

Belediyede istihdam edilen 136 personelin 89'unu memur, 34'ünü kadrolu işçi ve 13'ünü sözleşmeli personel oluşturmaktadır.

Tablo 1:Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler

Şirket Adı	Sermayesi	Ortaklık Oranı
Torbalı Personel Özel Güvenlik Gıda İnş. San. Tic. A.Ş	3.000.000,00	100

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır. Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 2 aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 2:2017-2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Seyri

Gider Türü	2017 Yılı (A)	2018 Yılı (B)	2019 Yılı (C)	Değişim Oranı% (C-A/A)
Personel Giderleri	13.866.776,71	16.350.496,85	15.760.114,28	% 13
Prim Giderleri	2.384.865,31	2.457.591,79	2.095.696,45	% -12
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	59.355.118,32	71.440.343,83	77.166.468,53	% 30
Faiz Giderleri	923.587,36	2.268.295,54	4.801.849,14	% 419
Cari Transferler	2.837.680,74	3.165.673,62	3.498.262,57	% 23
Sermaye Giderleri	38.869.508,99	56.511.327,23	22.431.872,03	% 42
Sermaye Transferleri	200.000,00	1.200.000,00	0,00	% -100
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	118.437.537,43	153.393.728,86	125.754.263,00	% 6

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 2'de gösterildiği üzere, İdarenin bütçe gider toplamı 2017-2019 döneminde yüzde 6 oranında artış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde ise; giderler içindeki payı oransal anlamda en yüksek artışın yüzde 419 ile Faiz Giderleri kaleminde olduğu görülmektedir.

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3 aşağıda gösterilmiştir:

www.balioglu.net

Tablo 3: 2017-2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Seyri

Gelir Türü	2017 Yılı (A)	2018 Yılı (B)	2019 Yılı (C)	Değişim Oranı% (C-A/A)
Vergi Gelirleri	29.851.692,37	34.615.052,67	35.689.134,82	%19
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.080.012,18	12.801.413,35	13.850.522,68	%14
Alınan Bağış ve Yr. İle Özel Gelirler	1.701.770,45	2.637.184,97	56.395,67	%-96
Diğer Gelirler	46.855.754,04	52.475.820,82	55.338.942,10	%18
Sermaye Gelirleri	9.439.252,67	46.805.102,45	53.568,41	%-99
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	99.928.481,71	149.334.574,26	104.988.563,68	%5

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3'deki veriler dikkate alındığında, önceki yıllara göre gelirler yüzde 5 oranında artış göstermiştir. Diğer gelirler, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ve vergi gelirleri kalemlerinde artış yaşanırken; alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler ve sermaye gelirlerinde azalma gözlenmektedir. Belediye'nin 2019 dönemi bütçe gelir, gider tahmini ve gerçekleşmeleri Tablo 4 ve Tablo 5'de gösterilmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 4:2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Gider Türü	2019 YILI BÜTÇE GİDER (tahmini)	2019 YILI GERÇEKLEŞEN	GERÇEKLEŞME ORANI %
Personel Giderleri	23.634.000,00	15.760.114,28	%66
Prim Giderleri	3.994.000,00	2.095.696,45	%52
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	85.728.000,00	77.166.468,53	%90
Faiz Giderleri	2.501.000,00	4.801.849,14	%191
Cari Transferler	3.447.000,00	3.498.262,57	%101
Sermaye Giderleri	26.941.000,00	22.431.872,03	%83
Sermaye Transferleri	2.000,00	0,00	%0
Borç Verme	3.000,00	0,00	%0
Yedek Ödenekler	14.500.000,00	0,00	%0
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	160.750.000,00	125.754.263,00	%78

Buna göre 2019 yılında Bütçe Giderleri %78 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5: 2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİR TÜRÜ	2019 YILI GELİR BÜTÇESİ (Tahmini)	2019 YILI GERÇEKLEŞEN	GERÇEKLEŞME ORANI %
Vergi Gelirleri	59.337.000,00	35.689.134,82	%60
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	19.769.000,00	13.850.522,68	%70
Alınan Bağış ve Yrd. İle Özel Gelirler	6.035.000,00	56.395,67	%0,1
Diğer Gelirler	69.836.000,00	55.338.942,10	%79
Sermaye Gelirleri	6.040.000,00	53.568,41	%0
Red ve İadeler	-267.000,00	0,00	
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	160.750.000,00	104.988.563,68	%65

Buna göre, 2019 yılında Bütçe Gelirleri % 65 seviyesinde gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı

www.balioglu.net

- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki

düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Torbalı Belediyesinin iç kontrol sistemi hakkında bilgi edinilmesi amacıyla; ilgili mevzuat, kurum faaliyet raporu, yapılan görüşmeler ve düzenlilik denetim rehberinde yer alan iç kontrol sistemi değerlendirme formu esas alınarak yapılan ilk incelemeler sonucunda; İç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki İç Kontrol mevzuatı gereklerinin tam olarak yerine getirilmediği anlaşılmıştır. Kurumun iç kontrol sistemi ile ilgili olarak tespit edilen hususlar aşağıda belirtilmiştir.

1. Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi tüm çalışanlar tarafından imzalandığı ifade edilmiştir.

2. Kurum misyonu ile birimlerin ve personelin görev tanımlarının stratejik plan ve çalışma yönergelerinde belirlenerek personele duyurulduğu ve organizasyon şemasının oluşturulduğu ifade edilmiştir.

3. Mali karar ve işlemlerin süreç akış şemalarının hazırlanmasına yönelik çalışmaların tamamlanmadığı ifade edilmiştir.

4. Hassas görevlere ilişkin prosedürlerin belirlenmediği tespit edilmiştir.

5. İdarenin kurumsal risklerini iç kontrol risklerini belirlemediği, risk değerlendirmesinde bulunmadığı görülmüştür.

6. Kurumda bir iç denetim biriminin mevcut olmadığı tespit edilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Torbalı Belediyesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesaplar hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

www.balioglu.net

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kurum Mali Tablolarında Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı Başlığı Altında Su Kuyuları ile Su ve Kanalizasyon Hatları Kaydının Bulunması

2019 yılı mali tabloları üzerinden yapılan incelemede; kurum mali tablolarında yer almaması gereken su isale hatları, kanalizasyon hatları, sulama kanalları ile su kuyuları ve bunlara ilişkin amortisman kayıtlarının mali tablolarda yer aldığı görülmüştür.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un *"Devir İşleri"* başlıklı 26'ncı maddesinde, *"Bu Kanunun 1 inci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince Cumhurbaşkanı Kararı ile su ve kanalizasyon işleri İSKİ'ye verilecek belediye ve köyler ile yakın çevresindeki belediye ve köylerin İstanbul Belediyesine bağlanmaları halinde bu belediye ve köylerin mevcut su, kanalizasyon tesisleri ve bunlarla ilgili taşınır ve taşınmaz malları, hak ve borçları ve personeli tüm özlük hakları ile birlikte bir protokolle İSKİ'ye devredilir."* denilmiş ve Ek 5'nci maddesinde, *"Bu Kanun diğer büyükşehir belediyelerinde de uygulanır."* hükmü yer almıştır.

Bu kapsamda, 25.03.1987 tarih ve 19411 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 11.03.1987 tarih ve 87/11594 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi (İZSU) kurulmuş olup, Büyükşehir Belediyesi sınırlarındaki su ve kanalizasyon ile ilgili tüm hak ve sorumluluklar bu kuruma devredilmiştir. 2019 yılına ilişkin Torbalı Belediyesi mali tabloları üzerinden yapılan incelemede, mali tablolarda yer almaması gereken su kuyuları, sulama kanalları ile su ishale hatları ve kanalizasyon hatları olmak üzere toplam 9.800.150,12-TL'nin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında kayıtlı olduğu tespit edilmiştir.

Kurum mülkiyetinde bulunmayan su isale hatları, kanalizasyon hatları, sulama kanalları ile su kuyularına ait kayıtların kurum mali tablolarından çıkarılması sağlanmalıdır.

BULGU 2: Belediyece Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "25 Maddi Duran Varlıklar" başlıklı 187'nci maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarında, kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazların diğer kamu idarelerine tahsis edildiğinde tahsis eden kamu idaresi ve tahsis edilen kamu idaresinin söz konusu taşınmazı yardımcı hesaplar itibarıyla izlemesi ve taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde ise taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin tahsise ilişkin muhasebe kayıtlarının kapatılması gerektiği belirtilmiştir.

Yönetmelikten anlaşılacağı üzere Belediye diğer kamu idarelerine tahsis ettikleri taşınmazları muhasebe kayıtlarında izlemelidir. Torbalı Belediyesinin tahsis ettiği taşınmazları muhasebe kayıtlarında izlemediği görülmüştür.

Tahsise verilen taşınmazların muhasebe Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin hükümlerine uygun olacak şekilde izlenmesi gerekir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İlk Madde ve Malzemeler Hesabının Uygun Kullanılmaması

İdarenin mal alım ihaleleri ile muhasebe kayıtlarının incelenmesinden, şantiye ve depoları ile Kurum ambarlarında muhafaza edilen ilk madde ve malzemelerinin 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabında takibinin yapılması gerekirken 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takibinin yapıldığı ya da ilk madde ve malzemelerin doğrudan giderleştirildiği kayıtlara rastlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 116'ıncı maddesinde 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının, 373'üncü maddesinde 630 Giderler Hesabının, 205'inci maddesinde 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının işleyişi anlatılmıştır.

Yönetmeliğin belirtilen maddeleri uyarınca, henüz üretim girdisi olarak kullanılmayan, şantiye ve depolar ile Kurum ambarlarında muhafaza edilen bu malzemeler ile tüketime verilmeyen malzemelerin, kullanıma verildiği zamana kadar 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabında izlenmesi; şantiye, depo ya da ambarlardan kullanım amacıyla çıkışının yapıldığı durumlarda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar ya da 630 Giderler Hesabında takibinin yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

İdarenin ilk madde ve malzeme alımlarına ilişkin kayıtları üzerinden yapılan incelemede; bazı ilk madde ve malzemelerin şantiye, depo ve taşınır ambarlarında muhafaza edilmesine rağmen, 150 Hesabı yerine, 258 Hesabında takibinin yapıldığı, şantiye ve depolarda bulunan bazı ilk madde ve malzemelerin de doğrudan giderleştirildiği anlaşılmıştır. İlk madde ve malzemelerin ilgili olduğu hesap yerine 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ile 630 Giderler Hesabında izlenmesi bu hesapların mali tablolarda hatalı gösterilmesine yol açtığı gibi, idare taşınırlarının envanter takibi, stoklanması gibi konularda riskler içermektedir.

İlk madde ve malzemelerin kayıtlara girmesi, kullanıma verilmesi gibi durumlarda Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde işlem yapılması sağlanmalıdır.

Tablo 6: 258 Hesabında Takibi Yapılan İlk Madde ve Malzemeler

Yevmiye Tarih	Yevmiye No	Yapılan Alım	Tutar
11.03.2019	1540	Parke Taşı ve Bordür Alımı	419.549,39
27.05.2019	3204	Parke Taşı ve Bordür Alımı	48.321,00

Tablo 7: Giderleştirilen İlk Madde ve Malzemeler

Yevmiye Tarih	Yevmiye No	Yapılan Alım	Tutar
03.09.2019	5139	Kum Çakıl çimento kireç ve tuğla alımı	11.935,51
13.06.2019	3476	Kum Çakıl çimento kireç ve tuğla alımı	28.845,48
25.10.2019	6346	Kum Çakıl çimento kireç ve tuğla alımı	17.993,09

BULGU 2: Binalara Asılan İlanlarla İlgili İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuku Yapılmaması

Belediye sınırları içinde binaların cephe ve yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan ilan ve reklamlarla ilgili gerekli işlemin yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde, belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın İlan ve Reklam Vergisine tabi olduğu, 13'üncü maddesinde İlan ve Reklam Vergisinin mükellefinin ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişiler olduğu, 15'inci maddenin üçüncü sırasında cadde, sokak ve yaya kaldırımları üzerine gerilen, binaların cephe ve yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan geçici mahiyetteki ilân ve reklamların metrekaresinden haftalık olarak en az 2 ve en çok 10 TL olmak üzere belirlenen tutarda vergi alınacağı hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda, gerçek veya tüzel kişilerce Belediye sınırları içinde binaların cephe ve yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan ilan ve reklamlar İlan ve Reklam Vergisine tabi olmaktadır. Binaların cephe ve yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan ilan ve reklamlarla ilgili her hangi bir işlem yapılmamaktadır.

www.balioglu.net

2464 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinde vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellefler tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine tarh ve tahakkuk ettirileceği, beyannamelerin vergi tarifesinin 1, 2, 3, 4, 5 ve 6'ncı bentlerinde yazılı ilan ve reklamlarda bunların yayınlandığı, dağıtıldığı veya teşhir edildiği mahallin belediyesine verileceği, ilan ve reklam vergisinin beyanname verme süresi içinde ödeneceği, ancak belediye meclislerinin vergi tarifesinin 1, 2 ve 4'üncü bentlerinde yazılı yıllık ilan ve reklamlara ait vergileri, yılı içinde, iki eşit taksitte almaya yetkili oldukları, ilan ve reklam vergisinin ödendiğinin belgelendirilmesi yönünde ilgili belediyelerin gerekli usulleri ihdas edebileceği hükme bağlanmıştır. Aynı Kanun'un 98'inci maddesinde de, bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanuna göre alınacak vergi, harç ve katılma payları hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve bunların ek ve tadilleri hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

213 sayılı Kanun'un 352'nci maddesinde, vergi ve harç beyannamelerinin süresinde verilmemiş olması durumunda birinci derece usulsüzlük cezasının kesileceği, 341'inci

maddesinde, vergi ziyaının, mükellefin veya sorumlunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesi veya eksik tahakkuk ettirilmesini ifade ettiği, 344 üncü maddesinde 341'inci maddede yazılı hallerde vergi ziyaına sebebiyet verildiği takdirde, mükellef veya sorumlu hakkında ziyaa uğratılan verginin bir katı tutarında vergi ziyaı cezası kesileceği, 336'ncı maddesinin birinci fıkrasında ise cezayı istilzam eden tek bir fiil ile vergi ziyaı ve usulsüzlük birlikte işlenmiş olursa bunlara ait cezalardan sadece miktar itibarıyla en ağırının kesileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde binaların cephe ve yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan geçici mahiyetteki ilân ve reklamların metrekaresinden haftalık olarak ilan ve reklam vergisi alınması ile ilgili gerekli işlemin ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil usulü Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanması sağlanmalıdır.

BULGU 3: Boşalan Pazar Yerlerinin İlan Yapılmaksızın Dilekçe Üzerine Tahsis Edilmesi

www.balioglu.net

Pazar yerlerinin boşalması halinde dilekçe üzerine müracaat eden vatandaşa ilan yapılmaksızın Encümen kararıyla verildiği görülmüştür.

01.01.2012 tarihinde yürürlüğe giren 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a istinaden 12.07.2012 gün ve 28351 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Pazar Yerleri Hakkında Yönetmelik'in 11'inci maddesinde satış yerlerinin işletilmesine ilişkin işlemlerin belediye encümeni kararı ile yapılacağı ve bir kişiye doğrudan ya da dolaylı olarak en fazla iki satış yeri verilebileceği belirtilmiş, "*Pazar yerlerinde tahsis ve sınırlı ayni hak tesisi işlemi*" başlıklı 13'üncü maddesinde, yapılacak tahsis işleminin, belediyece en az bir yerel gazetede ilan edilmek, en az yedi iş günü belediye ilan panosunda asılı kalmak ve belediyenin resmi internet sayfasında yayımlanmak suretiyle duyurulacağı, ayrıca bu hususun üyelerine duyurmak üzere ilgili meslek kuruluşuna da bildirileceği, başvuruların duyuruda belirtilen tarihe kadar bizzat yapılacağı, yapılan inceleme sonucunda 12'nci maddede öngörülen şartları taşıdığı anlaşılan müracaat sahiplerinin kura işlemine katılma hakkı kazanacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, kişinin pazar yeri için müracaatı üzerine boş pazar yerinin

bulunması halinde Belediye Başkanının uygun görmesi halinde gerekli belgeler tamamlanarak konunun Encümene sevk edildiği ve Encümen kararıyla tahsisin yapıldığı görülmüştür. Görüleceği üzere boş olan Pazar yerleri ile ilgili bir duyuru/ilan yapılmamaktadır. Yönetmeliğin 13'üncü maddesine göre boş pazar yerlerinin duyurularak isteklinin birden fazla olması halinde kura işlemi yapılmalıdır.

Pazar yerleri tahsis işleminin Pazar Yerleri Hakkında Yönetmelik'in 13'üncü maddesine göre ilan/duyuru yapılarak maddede belirtilen usule uygun yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 4: Eğlence Vergisi Alınması Gereken İşyerlerine İlişkin Tahakkuk İşlemlerinin Yapılmaması

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre bazı işletmelere ait eğlence vergisi tahakkuklarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 17'nci maddesinde, Bu Kanunun 21'inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu, 18'inci maddesinde eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzel kişilerin verginin mükellefi olduğu, 19'uncu maddesinde bira, alkollü içki içilmeyen, satılmayan ve ruhsatnamelerde kahvehane, kıraathane, çayhane ve çay ocakları olduğu belirtilen yerlerden vergi alınmayacağı, 20'nci maddesinin üçüncü fıkrasında biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde mahiyetine göre çalışılan her gün için Belediye Meclislerince takdir edilecek miktar olduğu, 21'inci maddesinde biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinden günlük 5 ila 100 TL arasında vergi alınacağı, 22'nci maddesinin üçüncü fıkrasında biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerindeki her aya ait verginin o ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar ilgili belediyeye yatırılacağı belirtilmiştir.

Torbalı Belediyesi sınırları içinde bar, gazino, pavyon, playstation, bilardo ve oyun salonları olarak faaliyette bulunan işletmelerle ilgili 2015-2019 yılları için eğlence vergisi tahakkuku yapılmadığı görülmüştür. Söz konusu işletmelerin geçmiş yıllara ve mevcut yıllara yönelik eğlence vergisi tahakkuklarının yapılması Kanun gereğidir.

Eğlence vergisi tahakkuku yapılmayan işletmelerle ilgili olarak belirlenen tarifeye

göre eğlence vergisi tahakkuk ve tahsilatının yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 5: El İlanlarıyla İlgili İlan ve Reklam Vergisinin İzin Alınmadan Dağıtılmasının Tespiti Halinde Vergi Usul Kanunu Hükümlerinin Uygulanmaması

Belediye sınırları içinde dağıtılmadan önce izin alınmadan dağıtılan el ilanlarının tespiti halinde Vergi Usul Kanunu gereği uygulanması gereken birinci derecede usulsüzlük/vergi ziyaı cezası uygulanmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde, belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın İlan ve Reklam Vergisine tabi olduğu, 13'üncü maddesinde İlan ve Reklam Vergisinin mükellefinin ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişiler olduğu, 15'inci maddenin beşinci sırasında ilân ve reklam amacıyla dağıtılan broşür, katalog, duvar ve cep takvimleri, biblolar veya benzerlerinin her biri için en az 0,01 ve en çok 0,25TL olmak üzere belirlenen tutarda vergi alınacağı hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda, gerçek veya tüzel kişilerce Belediye sınırları içinde el ile dağıtılan ilan ve reklamlar İlan ve Reklam Vergisine tabi olmaktadır. Dağıtımı yapılan el ilanlarına ilişkin verginin matrahına ulaşmak için, ilanı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişilerden âdeti de içerecek şekilde beyan alınmalıdır.

www.balioglu.net

2464 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinde vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellefler tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine tarh ve tahakkuk ettirileceği, beyannamelerin vergi tarifesinin 1, 2, 3, 4, 5 ve 6'ncı bentlerinde yazılı ilan ve reklamlarda bunların yayınlandığı, dağıtıldığı veya teşhir edildiği mahallin belediyesine verileceği, ilan ve reklam vergisinin beyanname verme süresi içinde ödeneceği, ancak belediye meclislerinin vergi tarifesinin 1, 2 ve 4'üncü bentlerinde yazılı yıllık ilan ve reklamlara ait vergileri, yılı içinde, iki eşit taksitte almaya yetkili oldukları, ilan ve reklam vergisinin ödendiğinin belgelendirilmesi yönünde ilgili belediyelerin gerekli usulleri ihdas edebileceği hükme bağlanmıştır. Aynı Kanun'un 98'inci maddesinde de, bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanuna göre alınacak vergi, harç ve katılma payları hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve bunların ek ve tadilleri hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

213 sayılı Kanun'un 352'nci maddesinde, vergi ve harç beyannamelerinin süresinde verilmemiş olması durumunda birinci derece usulsüzlük cezasının kesileceği, 341'inci maddesinde, vergi ziyaının, mükellefin veya sorumlunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesi veya eksik tahakkuk ettirilmesini ifade ettiği, 344 üncü maddesinde 341'inci maddede yazılı hallerde vergi ziyaına sebebiyet verildiği takdirde, mükellef veya sorumlu hakkında ziyaa uğratılan verginin bir katı tutarında vergi ziyaı cezası kesileceği, 336'ncı maddesinin birinci fıkrasında ise cezayı istilzam eden tek bir fiil ile vergi ziyaı ve usulsüzlük birlikte işlenmiş olursa bunlara ait cezalardan sadece miktar itibarıyla en ağırının kesileceği hüküm altına alınmıştır.

İzin alınmadan dağıtılan el ilanlarının tespiti durumunda 5326 sayılı Kanun gereği gerekli idari yaptırım kararı ile ilan ve reklam vergisi tahakkuku yapılmaktadır. Birinci derecede usulsüzlük veya vergi ziyaı cezasına ilişkin her hangi bir tahakkuk kaydı yapılmadığı gibi ödenmesi gereken tarih ile ödenen tarihe kadar geçen süreye gecikme zammı da alınmamıştır.

www.balioglu.net

İdareden izin alınmadan dağıtılan el ilanlarının tespiti durumunda tahakkuk ettirilmeyen ilan ve reklam vergisinin yanı sıra birinci derecede usulsüzlük/vergi ziyaı cezası ile ödenmesi gereken tarih ile ödenen tarihe kadar geçen süreye ait gecikme zammı tahsilatının yapılması gerekir.

BULGU 6: Encümenin Yetkisi Olmadığı Halde Usta Öğretici Ücretini Belirlemesi

Belediyenin kültür, sanat ve spor kurslarında görev yapan usta öğreticilerin saat ücretlerinin Encümen tarafından belirlendiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Encümenin görev ve yetkileri" başlıklı 34'üncü maddesinde, encümenin görev ve yetkileri tek tek sayıldıktan sonra (i) fıkrasında *"Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmek."* düzenlemesi yapılmıştır. 27.08.2019 gün ve 468 sayılı encümen kararında, *"Belediyemiz Kültür ve Sosyal işler müdürlüğü nezdinde yapılan kültür, sanat ve spor kurslarında görev yapan usta öğreticilerin saat ücretlerinin 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin (b) bendi gereğince brüt 100,00TL olarak belirlenmesine"* denilmiştir.

11.04.2018 gün ve 30388 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli

Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği'nin "Amaç ve kapsam" başlıklı 12inci maddesinde, *"Bu Yönetmeliğin amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı hayat boyu öğrenme kurumlarının kuruluş, görev, yönetim, eğitim, öğretim ve işleyişi hakkındaki yöntem ve ilkeler ile diğer resmî ve özel kurum ve kuruluşlar,* ***belediyeler****, meslek kuruluşları, dernekler, vakıflar ve gönüllü kuruluşlarca hayat boyu öğrenme kurumlarının iş birliğinde özel öğretim kurumları mevzuatı dışında açılacak kurslarda yönetim, eğitim, öğretim, üretim, rehberlik, gözetim ve denetime ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.",* "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (l) bendinde, *"Kurs: Belli bir süresi ve programı olan, katılımcılara öngörülen bilgi, beceri ve yetkinlik kazandıran, doğrudan veya diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği hâlinde halka açık ve ücretsiz olarak düzenlenen her türlü faaliyetleri,"*, "Ücretli usta öğreticilerin görev ve sorumlulukları" başlıklı 27'nci maddesinin ikinci fıkrasında, *"Ücretli usta öğreticilere çalıştıkları ders saati karşılığında ek ders ücreti ödenir."* düzenlemeleri yapılmıştır. Belediyenin kurslarında görev alan usta öğreticilerin bu kapsama girmediği düşünülebilir ise de, Yönetmeliğin belirtilen maddelerine göre belediyenin kurslarında görev alan usta öğreticilere bu Yönetmeliğe göre belirlenen ek ders ücretinin ödenmesi gerekir. Encümenin aldığı karara istinaden gider pusulası karşılığında kişilere ödemeler yapılmıştır. Ancak ne 5393 sayılı Kanun'da ne de diğer Kanunlarda kurslarda görevlendirilen usta öğreticilerin saat ücretlerinin Encümen tarafından belirlenebileceğine ilişkin düzenleme bulunmaktadır. Encümen kendisine verilmeyen yetkiye istinaden karar almıştır.

Belediye kurslarında görev alan usta öğreticilerin saat ücretinin belirlenmesi konusunda Encümenin yetkisi bulunmamaktadır.

BULGU 7: Haksız Çıkma Zammının Tahsil Edilmesiyle İlgili Gerekli Sürecin İşletilmemesi

Ödeme emrine itiraz sonucu mükellefin Mahkeme kararı ile haksız bulunması durumunda amme alacağının %10 zamla tahsil edilmesi ile ilgili işlemin yapılmadığı görülmüştür.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde, belediyelere ait vergi, resim, harç, mahkeme masrafı, vergi cezası, para cezası, gecikme zammı ve gecikme faizi gibi alacakların bu Kanuna tabi olduğu, 55'inci maddesinde, amme alacağını vadesinde ödemeyenlere 15 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde

www.balioglu.net

bulunmaları lüzumunun bir ödeme emri ile tebliğ olunacağı, 58'inci maddesinin birinci fıkrasında, kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı iddiası ile tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde alacaklı tahsil dairesine ait davalara bakan vergi mahkemesi nezdinde dava açabileceği, beşinci fıkrasında ise; itirazında tamamen veya kısmen haksız çıkan borçludan, **hakkındaki itirazın reddedildiği miktardaki amme alacağının %10 zamla tahsil edileceği** hükmü yer almaktadır. 6183 sayılı Kanun'un 58'inci maddesinin beşinci fıkrasındaki hükmün iptalini görüşen Anayasa Mahkemesi 14.05.2011 gün ve 27934 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Esas: 2009/83, Karar: 2011/29 sayılı kararıyla iptal isteminin reddine oybirliğiyle karar vermiştir.

Kendisine ödeme emri tebliğ edilen mükellefler, böyle bir borcu olmadığını veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde alacaklı tahsil dairesinin bulunduğu yer vergi mahkemesine itirazda bulunarak dava açabilmektedir. 6183 sayılı Kanun'un 58'inci maddesinin beşinci fıkrasına göre söz konusu madde uyarınca ödeme emrine dava açan borçlunun tamamen veya kısmen haksız çıkması halinde %10 haksız çıkma zammı alınacağı açıkça belirtilmiştir. Ödeme emrine karşı açılan davaların reddi halinde kesinleşecek kararlar üzerine %10 zammın uygulanması gerekir.

www.balioglu.net

İdarenin tamamen/kısmen haklı bulunduğu ödeme emrine itiraz davalarının takip edilip haklı bulunan tutar üzerinden %10 zammın tahsil edilmesi için gerekli sürecin işletilmesi gerekir.

BULGU 8: İndirimli Emlak Vergisinden Yararlanan Kişilerle İlgili Gerekli İncelemenin Yapılmaması

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'na göre indirimli emlak vergisinden yararlananlarla ilgili gerekli incelemenin yapılmadığı görülmüştür.

1319 sayılı Kanun'un "Nispet" başlıklı 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında "*Bakanlar Kurulu, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkilidir. Bu hüküm, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile*

sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanır. Muayyen zamanda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler hakkında bu hüküm uygulanmaz. Geliri olmadığını belgelemenin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir" hükmü yer almaktadır. Anılan hükmün verdiği yetkiye dayanılarak çeşitli tarihlerde çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile 1999-2006 yılları için ve 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2007 ve müteakip yıllar için gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların Türkiye sınırları içinde brüt 200 m^2'yi geçmeyen tek meskene sahip olmaları halinde (2004 yılından itibaren intifa hakkına sahip olunması hali dâhil), bu meskene ait bina vergisi oranı sıfır olarak belirlenmiştir.

Kanun ve adı geçen Bakanlar Kurulu Kararları birlikte değerlendirildiğinde, gelirleri kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200m^2'yi geçmeyen tek meskeni olması halinde Kanun'un Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye istinaden bu meskenlere ait vergi oranları 1999 yılından itibaren sıfır olarak uygulanmaktadır.

www.balioglu.net

12.05.2005 gün ve 25813 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 44 seri numaralı Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin "II- Hiçbir Geliri Olmadığını Beyan Eden Mükelleflerin Geliri Veya İkinci Bir Meskeni Bulunduğunun Tespit Edilmesi Halinde Yapılacak İşlemler" başlıklı kısmında, *"Hiçbir geliri olmadığını taahhüt eden mükelleflerin, indirimli vergi oranından yararlanabilmeleri için, gelir vergisine tabi hizmet karşılığı elde edilen ücret, ticari, sınai, mesleki ve zirai faaliyet geliri ile menkul ve gayrimenkul sermaye iradı, faiz ve temettü veya benzeri bir gelirinin olmaması gerekmektedir.*

Mükelleflerin, yukarıda belirtilen türden bir gelir elde etmeleri veya ikinci bir meskene sahip olmaları halinde, bu değişikliği mükellefiyetlerinin bulunduğu belediyeye bildirmeleri zorunludur.

Öte yandan, indirimli vergi oranından yararlanma şartlarını taşımadığı halde, gerçek dışı taahhütte bulunmak suretiyle indirimli vergi oranından yararlanan mükellefler ile durumunda meydana gelen değişikliği bildirmeyen mükelleflerden alınması gereken vergi, cezalı olarak ve gecikme faizi ile birlikte alınacaktır." açıklaması yapılmıştır.

İndirimli emlak vergisinden yararlanan 5.326 kişi bulunmaktadır. 1319 sayılı Kanun'un *"Bina ve arazi vergilerinde zamanaşımı süresinin başlangıcı*" başlıklı 40'ıncı maddesinde, bildirim dışı kalan binaların vergi ve cezalarında zamanaşımının, bu binaların

bildirim dışı bırakıldığının idarece öğrenildiği tarihi takip eden yılın başından itibaren başlayacağı ifade edilmiştir. Nitekim Anayasa Mahkemesinin 20.12.2017 gün ve 30276 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Esas:2016/43 ve Karar:2017/146 sayılı kararında da açıkça bu durum ifade edilmiştir. Dolayısıyla idare, bildirim dışı kalan meskenlerden 2019 yılında haberdar olduğundan zamanaşımı süresinin başlayacağı tarih olarak 2019 yılı göz önünde bulundurulmalıdır. Verginin tahakkuku ise muafiyetin kalktığı yıl olarak dikkate alınmalıdır. Örneğin ikinci taşınmazı veya emekli aylığı dışında gelir elde etmesi veya ticari faaliyeti olan bir kişi bu işlemi 2003 yılında yapmış ve bu durumu Belediyeye bildirmemiş ise vergi 2004 yılından itibaren cezalı olarak tahakkuk ettirilecektir. Emlak vergi muafiyetinden yararlanan kişilerle ilgili 2019 yılı sonu itibariyle çalışma yapılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda şartları taşımayan kişilerin indirimli emlak vergisinden yararlandırılmasına son verilecektir. Emlak vergi muafiyetinden yararlanan kişilerden ikinci taşınmaza sahip olduğundan, emekli aylığı haricinde ticari faaliyeti olduğundan veya emekli aylığı dışında geliri olduğu yani çalıştığı için bu kişilerle ilgili emlak vergi tahakkuku yapılması gerekir. Ayrıca çiftçi kayıt sisteminde kayıtlı olup gelir elde eden kişilerle ilgili de muafiyet şartlarını taşıyıp taşımadığından dolayı gerekli incelemenin yapılması gerekir.

www.balioglu.net

İndirimli emlak vergisinden yararlanamayacak kişilerin emlak vergisi tahakkuklarının muafiyetin kalktığı yıldan itibaren olması, zamanaşımı süresinin tespitin yapıldığı yıldan başlatılması ve muafiyetten yararlanan kişilerle ilgili gerekli incelemenin yapılması gerekir.

BULGU 9: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Alınmadan Faaliyette Bulunan İşyerleri ile İlgili Olarak İşlem Yapılmaması

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyette bulunan işletmelerle ilgili Yönetmeliğe aykırı işlem tesis edildiği gibi idari para cezasının da uygulanmadığı görülmüştür.

10.08.2005 gün ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "*İşyeri açılması"* başlıklı 6'ncı maddesinde, "*Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılamaz ve çalıştırılamaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz.* ***İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır...****"* düzenlemesi yapılmıştır.

Belediye görevlilerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerlerinin tespitini yaptıkları tutanak sonrası mühürleme işlemini hemen yapmak yerine ruhsatın alınması için süre verilmektedir. Yani belediye bilgi sahibi olmasına rağmen mühürleme işlemini yapmamaktadır. Ruhsatsız iş yerleri ile ilgili 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Emre aykırı davranış"* başlıklı 32'nci maddesinin birinci fıkrasına istinaden 320,00TL idari para cezası uygulanmamıştır. Yönetmelikteki "*İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır."* hükmüne göre yapılacak işlem işyerinin faaliyetine süre tanınarak devam etmesi değil kapatılmasıdır. Belediye yönetmelikteki hükmü uygulamak yerine yetkisi olmadığı halde süre vermiştir.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyette bulunan işyerlerinin tespit edildiği tarih itibariyle kapatılması ve iş yeri açma ruhsatı olmadan faaliyette bulunanlar hakkında idari para cezası uygulanması gerekir.

BULGU 10: İşyeri Olarak Kullanılan Dairelerin Emlak ve Çevre Temizlik Vergisinin Hatalı Tahakkuk Ettirilmesi

www.balioglu.net

İş yeri olarak kullanılan meskenlerin emlak ve çevre temizlik vergisi hesabının mesken için geçerli olan oran üzerinden hesaplandığı görülmüştür.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 3'üncü maddesinde *bina vergisini, binanın maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa binaya malik gibi tasarruf edenlerin ödeyeceği,* 8'inci maddesinde *bina vergisinin oranının meskenlerde binde bir, diğer binalarda ise binde iki olduğu; bu oranların* 5216 sayılı Kanun'un uygulandığı büyükşehir belediye sınırları içinde % 100 artırımlı uygulanacağı, 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde de, bina vergisi mükellefiyetinin, bu Kanunun 33'üncü maddesinin (1) ila (7) numaralı fıkralarında yazılı vergi değerini tadil eden sebeplerin doğması halinde bu değişikliklerin vukuu bulduğu tarihi takip eden bütçe yılından itibaren başlayacağı hükme bağlanmıştır. 1319 sayılı Kanun'un "Vergi Değerini Tadil Eden Sebepler*"* başlıklı 33'üncü maddesinde,

"Vergi değerini tadil eden sebepler aşağıda gösterilmiştir.

…

3.Bir binanın kullanış tarzının tamamen değiştirilmesi veya bir binanın ikamete mahsus mahallerinden bir kısmının dükkan, mağaza, depo gibi ticaret ve sanat icrasına

mahsus mahaller haline kalbedilmesi, (Bu hükmün uygulanmasında bir apartmanın her dairesi bir bina sayılır ve tadil sebebi, yalnız kullanış tarzı tamamen veya kısmen değiştirilen daire için geçerli olur).” hükmüne yer verilmiş, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun *“İşyeri”* başlıklı 156’ncı maddesinde, *“Ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyette iş yeri; mağaza, yazıhane, idarehane, muayenehane, imalathane şube, depo, otel, kahvehane, eğlence ve spor yerleri, tarla, bağ, bahçe, çiftlik, hayvancılık tesisleri, dalyan ve voli mahalleri, madenler, taş ocakları, inşaat şantiyeleri, vapur büfeleri gibi ticari, sınai, zirai veya* ***mesleki bir faaliyetin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan yerdir.”*** düzenlemesi yapılmıştır. Ayrıca 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 44’üncü maddesinde, belediye sınırları içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, işyerleri ile konutların çevre temizlik vergisi hesaplama usullerin farklı olduğu belirtilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, mükelleflerin ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyetlerini sürdürdükleri yerler iş yeri özelliğini taşımaktadır. Torbalı Belediyesi sınırları içerisindeki eczacılar, avukatlık büroları, serbest mali müşavirlerin büroları, optisyenler, mimarlık-mühendislik büroları, veterinerlik işyerleri, noterler, özel eğitim kurumları ve özel muayenehaneler gibi iş yeri çalışma ruhsatı harcından istisna işyerlerine ilişkin mükelleflere ait aktif işyerlerinin belirlenmesi için Vergi Dairesi ile yazışma yapılmıştır. Vergi Dairesince verilen cevapta belirtilen şekilde belediye sınırları içindeki aktif işletmelerin sayısı ve adresleri tarafımıza bildirilmiştir. Aktif işyerlerine ilişkin liste Belediyenin ilgili birimine verilmiş ve belediye kayıtlarında mesken olan/kaydı olmayan ancak işyeri olarak kullanılan dairelere yönelik yerinde tespit yapılması istenmiştir. Ancak çalışma tam olarak sonuçlandırılmamıştır. Verilen liste ile Belediye kayıtları karşılaştırılarak tüm aktif işyerlerine ilişkin tahakkuk kayıtlarının doğru yapılmasının devamı sağlanmalıdır.

1319 sayılı Kanun'un 23’üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca söz konusu meskenler için yeni duruma göre emlak vergisi bildirimi verilmesi ve meskenlerin iş yeri olarak kullanılmaya başlandığı tarihi izleyen bütçe yılından itibaren iş yerlerine ait oran üzerinden vergilendirilmesi ile söz konusu yerlerden çevre temizlik vergisinin iş yeri olarak alınması için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

www.balioglu.net

BULGU 11: Tanıtıcı Levha, Yazı ve Resim Gibi İlan ve Reklamlarla İlgili İlan ve Reklam Vergisi Tahakkukunun Gerektiği Şekilde Yapılmaması

Belediye sınırları içinde dükkân, ticarî ve sınaî müessese ve serbest meslek erbabınca çeşitli yerlere asılan ve takılan her çeşit levha, yazı ve resim gibi sabit ilân ve reklamlarla ilgili gerekli işlemin yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde, belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın İlan ve Reklam Vergisine tabi olduğu, 13'üncü maddesinde İlan ve Reklam Vergisinin mükellefinin ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişiler olduğu, 14'üncü maddesinin beşinci fıkrasında gerçek veya tüzel kişilere ait işyerlerinin içine veya dışına asılan iş sahibinin kimliği ile işin mahiyetini gösteren ve alanı 1/2 metrekareyi aşmayan ışıksız levhaların istisna olduğu, alanı 1/2 metrekareyi aşan levhaların aşan kısım üzerinden vergiye tabi olduğu, 15'inci maddenin birinci sırasında dükkân, ticarî ve sınaî müessese ve serbest meslek erbabınca çeşitli yerlere asılan ve takılan her çeşit levha, yazı ve resim gibi tüm sabit ilân ve reklamların beher metrekaresinden yıllık olarak en az 20 ve en çok 100TL olmak üzere belirlenen tutarda vergi alınacağı, metrekare üzerinden yapılan hesaplamalarda, yarım metrekareye kadar olan kesirlerin yarım metrekareye, yarım metrekareyi aşanların ise tam metrekareye tamamlanacağı, herhangi bir yüzeye yazılmak, takılmak veya çizilmek suretiyle yapılan ilan ve reklamlarda yazı ve resimlerin kapladığı alanın yüzölçümünün esas alınacağı, ilan ve reklamların süresinin 6 aydan az olursa vergi miktarının yarısının alınacağı, 6 ayı geçen sürelerin 1 yıl sayılacağı, 16'ncı maddesinde vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine tarh ve tahakkuk ettirileceği hüküm altına alınmıştır. Aynı Kanun'un 98'inci maddesinde de, bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanuna göre alınacak vergi, harç ve katılma payları hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve bunların ek ve tadilleri hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

213 sayılı Kanun'un 352'nci maddesinde, vergi ve harç beyannamelerinin süresinde verilmemiş olması durumunda birinci derece usulsüzlük cezasının kesileceği, 341'inci maddesinde, vergi ziyaının, mükellefin veya sorumlunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini

www.balioglu.net

zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesi veya eksik tahakkuk ettirilmesini ifade ettiği, 344 üncü maddesinde 341'inci maddede yazılı hallerde vergi ziyaına sebebiyet verildiği takdirde, mükellef veya sorumlu hakkında ziyaa uğratılan verginin bir katı tutarında vergi ziyaı cezası kesileceği, 336'ncı maddesinin birinci fıkrasında ise cezayı istilzam eden tek bir fiil ile vergi ziyaı ve usulsüzlük birlikte işlenmiş olursa bunlara ait cezalardan sadece miktar itibarıyla en ağırının kesileceği hüküm altına alınmıştır.

Torbalı Belediyesince ilan ve reklam vergisi ile ilgili işlemler mükellef beyanına göre yapılmaktadır. İlk beyan aşamasında yapılan işlemden daha sonra her hangi bir tespit de yapılmamaktadır. Mükellef beyanı esas alınmakla birlikte yerinde tespit yapılarak gerekli fotoğraf çekilerek beyan doğrulanmalıdır.

Dükkan ve ticari alanlarda bulunan tanıtıcı reklama ait levha, yazı ve resimlerin hesaplanan alana dahil edilmesi, gerekli kontrollerin belli aralıklarla yapılarak ilan yapılan alanla ilgili gerekli tespitlerin yapılması, süresinde beyanda bulunmayanlarla ilgili 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil usulü Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanması gerekir.

www.balioglu.net

BULGU 12: Sıhhi İşyerlerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatının Aynı Gün Verilmemesi

Sıhhi işyeri açmak isteyen kişilerin işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının aynı gün verilmediği görülmüştür.

10.08.2005 gün ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in *"Ruhsatın düzenlenmesi"* başlıklı 12'inci maddesinde, sıhhî işyeri açmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1'de yer alan başvuru ve beyan formuyla yetkili idareye müracaat edeceği, başvurunun Yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye aynı gün içinde verileceği düzenlenmiştir. Yapılan incelemede bazı işyerleri için işyeri açma ve çalışma ruhsatının aynı gün içinde verilmediği görülmüştür.

Yönetmeliğe uygun olarak başvuru yapan sıhhi işyerlerine ait işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının aynı gün içinde düzenlenerek verilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 13: Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar ile Devir ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerince kamu kurumları tarafından kamulaştırılan taşınmazların emlak vergisi ile ilgili işlemlerinin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli olan kamulaştırma bilgilerini tapu idaresi vermemesine karşın gerekli işlemin yapılmadığı görülmüştür.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10'uncu maddesinde, *"Kamulaştırılması yapılan taşınmaz mal, tahsis edildiği kamu hizmeti itibariyle sicile kaydı gerekmeyen bir niteliğe dönüşmüş ise, istek halinde mahkemece sicil kaydının terkinine karar verilir. Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir"* hükmü bulunmaktadır. 2942 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinde ise, "*Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur. Emlak Vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemiş olması halinde, kesinleşen kamulaştırma bedeli, kamulaştırmanın yapıldığı yıla ait vergi değeri yerine geçer ve bu değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılır"* düzenlemesine yer verilmiştir.1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde ise, "*Devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir"* düzenlemesine yer verilmiştir.

Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde ise kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden cezalı emlak vergisi tarh edilecektir. Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulmuş olup Tapu Daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirmekle yükümlü tutulmuştur. Kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleri nedeniyle emlak vergisinin mükellefi ve sorumlusu değişmekte, cezalı emlak vergisi tarhı söz konusu olabilmektedir. Bu nedenle kamulaştırma, devir ve ferağ gibi nedenlerle emlak vergisiyle

www.balioglu.net

ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak yapılabilmesi için gerekli bilgilerin belediye tarafından başta tapu idareleri olmak üzere diğer kurum ve kişilerden alınması gerekmektedir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 37'nci maddesinde; "*Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder"* düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "*Devamlı bilgi verme*" başlıklı 149'uncu maddesinde; "*Kamu idare ve müsseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzelkişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasılalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar*" düzenlemesine, *"Bilgi vermekten imtina edememek*" başlıklı 151'inci maddesinde de, "*Kendilerinden bilgi istenilen gerçek ve tüzel kişiler, özel kanunlarda yazılı mahremiyet hükümlerini ileri sürerek, bilgi vermekten imtina edemezler"* düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Kanun'un mükerrer 355'inci maddesinde ise 149'uncu madde hükümleri çerçevesinde bilgi verme görevini yerine getirmeyenlere "Özel Usulsüzlük Cezası" kesileceği düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleriyle ilgili bilgilerin emlak vergisi açısından vergi dairesi hükmünde olan belediye tarafından ilgili kurum ve kişilerden istenilmesi ile ilgili kurum ve kişiler tarafından ise istenilen bilgilerin verilmesi, aksi durumda belediye tarafından özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir.

BULGU 14: Kamulaştırılan Yerlerle İlgili Emlak Vergisi Tarhının Yapılmaması

Belediye sınırları içinde kamulaştırılan taşınmazlarla ilgili fark değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılmamıştır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun *"Vergilendirme"* başlıklı 39'uncu maddesinde, *"Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur. Emlak vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemiş olması halinde, kesinleşen kamulaştırma bedeli, kamulaştırmanın yapıldığı yıla ait vergi değeri yerine geçer ve bu değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılır."* denilmektedir.

Kanunun bu hükmünden anlaşılacağı üzere kesinleşen kamulaştırma bedeli ile bu yıl için belediyede görünen emlak vergi değeri arasındaki olumlu fark üzerinden cezalı emlak vergisi alınmalıdır. Yapılan incelemede bu uygulamanın yapılmadığı görülmüştür.

Kamulaştırma yapan belediyeye ait veriler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yaptıkları kamulaştırma işlemlerine ait bilgiler temin edilerek gerekli süreç işletilmelidir.

Kesinleşen kamulaştırma bedeli ile emlak vergi değeri arasındaki olumlu fark üzerinden cezalı emlak vergisi alınması sağlanmalıdır.

BULGU 15: Taşınmaz Kira Sözleşmelerinin Noter Tasdikli Olmaması

Belediyenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale ile verdiği taşınmazlara ait kira sözleşmelerinin noterlikçe tescil edilmediği görülmüştür.

2886 sayılı Kanun'un "*Sözleşme yapılmasında müteahhit veya müşterinin görev ve sorumluluğu"* başlıklı 57'nci maddesinin birinci fıkrasında, *"Sözleşme yapılması gerekli olan hallerde müteahhit veya müşteri 31 inci maddeye göre onaylanan ihale kararının veya Maliye Bakanlığının vizesi gereken hallerde bu vizenin yapıldığının bildirilmesini izleyen günden itibaren 15 gün içinde geçici teminatı kesin teminata çevirerek noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi, idareye vermek zorundadır."* düzenlemesi bulunmaktadır. Kanuna göre ihale komisyonunun verdiği kararın ita amirince onaylanmasından sonra 15 gün içinde ihaleyi kazanan kişi noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi idareye vermelidir. Belediyedeki kira sözleşmelerinin idare ile kiralayan arasında imzalanarak notere tescil ettirilmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

Taşınmazlara ait kira sözleşmelerinin noterlikçe tescil edilmiş olması sağlanmalıdır.

BULGU 16: İşçi İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullandırılmaması

İşçilerin yıllık izinlerinin Kanuna uygun şekilde kullandırılmadığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yılık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal

Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiş, 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de Kanuna uygun olarak yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

4857 sayılı Kanun'un 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu hükmüne göre yıllık iznin kullandırılması gerekir. Nitekim 4857 sayılı Kanun'un "*Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık"* başlıklı 103'üncü maddesinde, *"Yıllık ücretli izni bu Kanunun 56 ncı maddesine aykırı olarak bölen veya izin ücretini 57 nci maddenin üç ve dördüncü fıkralarında belirtilen usule aykırı olarak ödeyen veya eksik ödeyen veya 59 uncu maddedeki hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60 ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için dörtyüzonyedi Türk Lirası idari para cezası verilir."* düzenlemesi mevcuttur.

www.balioglu.net

Bu düzenlemelere göre işçi yıllık izin hakkından feragat edemez. İşçi emekli olduğunda veya iş sözleşmesi son bulduğunda yasa hükmü gereği izin alacağı ücrete dönüşmektedir. Ödeme de son ücret üzerinden yapılacağından işçinin eline çok yüksek bir miktar geçebilmektedir. Kullanılmayan izinlerin son ücret üzerinden ödenmesi işçilerin izin kullanmaktan feragat edebilmelerine neden olmaktadır. Ancak kurum veya birim yetkililerin buna izin vermemesi, Anayasal bir hak olan iznin işçilere kullandırılması gerekir. Zira iznin kullandırılmaması nedeniyle idare 4857 sayılı Kanun'un 103'üncü maddesine göre idari para cezasına muhatap olabilecektir. Diğer taraftan birikmiş izin alacaklarının ücrete dönüşmesi halinde kurum yüksek miktarlarda ödeme yapmakla karşı karşıya kalabilmektedir. Yapılan incelemede işçilerin 1996 yılından bugüne kadar kullanılmayan izinlerinin olduğu anlaşılmıştır.

Söz konusu düzenlemeler uyarınca işçilere yıllık izinlerin Kanunun öngördüğü şekilde verilmesi ve birikmiş izinlerin kullandırılması sağlanmalıdır.

BULGU 17: Sözleşmeli Çalıştırılan Eğitmenlerle İlgili Esaslarda Belirlenen Ölçütün Uygulanmaması

Belediyede sözleşmeli olarak çalıştırılan eğitmenlerle ilgili 7/15754 sayılı Esaslara ekli cetvelde yer alan ölçüte göre işlem yapılmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin üçüncü fıkrasında "*Belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, planlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plancısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir"* ve beşinci fıkrasının ikinci cümlesinde, *"**Bu personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır."*** ve 22.02.2007 gün ve 26442 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik'in "Sözleşmeli personel" başlıklı 21'inci maddesinin ikinci fıkrasında, "*Sözleşmeli personel eliyle yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ayrıca atama yapılamaz. **Bu madde hükümlerine göre çalıştırılacak personel için İçişleri Bakanlığı tarafından unvanlar itibarıyla getirilecek sınırlamalara uyulur.",*** *üçüncü fıkrasında**, "Bu personel hakkında, 5393 sayılı Kanunda düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır.*** *Bu personele ait sözleşme örnekleri sözleşmenin imzalanmasını izleyen 30 gün içinde İçişleri Bakanlığına gönderilir."* düzenlemeleri yapılmıştır.

Yukarıda yer verilen hükme göre, avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plancısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel belediyelerde sözleşmeli personel olarak çalıştırılabilir. Bu Kanunda belirtilen kadro ve unvanlar dışındaki "**gibi uzman ve teknik personel"** in hangi kadro ve personel olabileceği 06/06/1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların incelenmesiyle somutlaştırılabilir. 7/15754 sayılı Esaslara ekli cetvelde sözleşmeli çalıştırılacak unvanlar ile bunların nitelikleri belirtilmiştir. Belediyelerde 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesine göre sözleşmeli personel olarak çalıştırılacakların ya maddede belirtilen avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plancısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker olması ya da 7/15754 sayılı Esaslara ekli cetvelde yer alan uzman ve teknik personel olması gerekir.

Norm kadro cetvelinde bulunan kadrolardan 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinde belirtilen unvanlar ile 7/15754 sayılı Esaslara ekli cetvelde yer alan unvanlar

www.balioglu.net

sözleşmeli personel olarak çalıştırılabilir. Bunun haricindeki kadrolarda sözleşmeli personel çalıştırılamaz. Belediyenin ihtiyacı olan ancak sözleşmeli çalıştırılması mümkün olmayan kadrolar için memur veya işçi olarak çalıştırmak mümkündür. Eğitmen norm kadroda olmasına karşın ne 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinde sayılmış ne de 7/15754 sayılı Esaslara ekli cetvelde yer almıştır. Eğitmen kadrosu Kanun ve esaslarda yer almadığına göre sözleşmeli çalıştırılamayacağı düşünülebilir. Ancak 7/15754 sayılı Esaslara ekli 4 sayılı cetvelde eğitici yer almıştır. Esaslara ekli 4 sayılı cetvele göre sözleşmeli eğitici olarak çalıştırılacak kişilerin "*Yükseköğretim kurumlarının en az lisans düzeyinde veya Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi ve dengi okul mezunu olmak, alanıyla ilgili literatürü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilmek"* şartını sağlaması gerekir. Nitekim "Mahalli İdare Sözleşmeli Personel Ücret Tavanları" konulu Maliye Bakanlığı genelgesinde Eğitmen (Yükseköğrenim Mezunu) ve Eğitmen (Lise dengi Mesleki Öğrenim Mezunu) şeklinde yer almıştır. Ücret genelgesindeki ayrımın Esaslara uygun olduğu göz önüne alındığında eğitmenin Esaslarda eğiticiye karşılık geldiği anlaşılmaktadır. Bu durumda eğitmen olarak çalıştırılacak kişilerin okul şartının yanında "*alanıyla ilgili literatürü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilmek"* şartını da sağlaması gerekir. Belediyede sözleşmeli çalıştırılan eğitmenlerle ilgili alanıyla ilgili literatürü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bildiğine dair bir tespit yapılmamıştır. Belediyede ilgili alanıyla ilgili literatürü takip edebilecek düzeyde yabancı dil bildiğine ilişkin bir tespit yapılmadan sözleşmeli eğitmen çalıştırılması Esaslara aykırıdır.

5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesine istinaden çalıştırılacak sözleşmeli eğitmenlerin 06/06/1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslardaki şartları sağlamaları gerekir.

BULGU 18: Tahakkuk Etmiş Alacaklardan Zamanaşımına Uğramış Olanlarla İlgili Gerekli Sürecin İşletilmemesi

Belediye gelirleri arasında olan çevre temizlik, emlak ile ilan ve reklam vergi tahakkuk kayıtlarının olduğu, ancak bir çoğunun zamanaşımına uğradığı halde kayıtlarda yer aldığı ve tahsilinin imkansız olduğu görülmüştür.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde, belediyelere ait vergi, resim, harç, mahkeme masrafı, vergi cezası, para cezası, gecikme zammı ve gecikme faizi gibi alacakların bu Kanuna tabi olduğu, 3'üncü maddesinde amme borçlusunun veya borçlu teriminin amme alacaklarını ödemek mecburiyetinde olan hakiki ve hükmi şahısları ve bunların kanuni temsilci veya mirasçılarını ve vergi mükelleflerini, 37'nci

www.balioglu.net

maddesinde, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği, 54'üncü maddesinde ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacağının tahsil dairesince cebren tahsil olunacağı, 55'inci maddesinde amme alacağını vadesinde ödemeyenlere on beş (yedi) gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumunun bir ödeme emri ile tebliğ olunacağı, 58'inci maddesinde, kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ilgili vergi mahkemesi nezdinde dava açabileceği, 62'nci maddesinde borçlunun, mal bildiriminde gösterilen veya tahsil dairesince tespit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından amme alacağına yetecek miktarın tahsil dairesince haczolunacağı, 102'nci maddesinde, amme alacağının, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrayacağı, 103'üncü maddesinde zamanaşımını kesen hallerin neler olduğu, ödeme, haciz tatbiki, cebren tahsil ve takip sonucu yapılan her çeşit tahsilat, ödeme emri tebliği zamanaşımını kesen haller olarak sayılmış ve kesilmenin rastladığı takvim yılı başından itibaren zamanaşımının yeniden işleye başlayacağı hükme bağlanmıştır.

www.balioglu.net

İdare kayıtlarında tahakkuk etmiş olarak yer alan çevre temizlik, emlak ile ilan ve reklam vergileri içinde birçok mükellefe ait alacaklarla ilgili sürecin zamanında işletilmemesi nedeniyle zamanaşımına uğradıkları görülmüştür. Örneğin 2000 (önceki yıllarla ilgili olan da bulunmaktadır.) ve daha sonraki yıllarda tahakkuk etmiş ve zamanaşımını kesen durumun olmadığı bu alacaklar çok önceleri zamanaşımına uğramıştır. 2014 yılına kadar tahakkuk etmiş olan ve zamanaşımını kesen durumun olmadığı bu alacaklar ise 31.12.2019 tarihi itibariyle zamanaşımına uğramıştır. Zamanaşımına uğradıktan sonra mükellefe ödeme emri tebliğ edilmesi alacağın zamanaşımına uğradığı gerçeğini değiştirmemektedir. Mükellefin rızaen ödemesi dışında bu alacakların tahsili mümkün görünmemektedir. Ancak bu alacaklar kayıtlarda tahsil edilecek alacak olarak durmaktadır. Gerçekte bu alacakların birçoğu rızaen ödeme dışında tahsili imkânsız hale gelmiştir. Kamu alacağının zamanaşımına uğraması nedeniyle tahsilinin imkânsız hale gelmesinde sorumluluğu bulunan personel bu alacaklardan sorumludur. İdarenin gerekli incelemeyi yaparak kayıtlarda alacak olarak yer alıp zamanaşımına uğramış alacak konusunda zamanaşımına uğratılmasına neden olan personelden bu alacağın tahsilini sağlaması gerekir. Alacağın zamanaşımına uğratılmasında kusuru olan personelle ilgili gerekli sürecin işletilmesi zorunluluktur.

Kayıtlarda alacak olarak yer alıp zamanaşımına uğramış alacak konusunda

zamanaşımına uğratılmasına neden olan personelden bu alacağın tahsili ile ilgili gerekli sürecin işletilmesi gerekir.

BULGU 19: Bazı Hizmet Alımlarına İlişkin Sözleşme ve Şartnamelerde Belirsizlikler Bulunması

Belediyenin doğrudan temin ile gerçekleştirmiş olduğu bazı hizmet alımlarında işin konusu, yeri ve zamanında belirsizlikler olduğu görülmüştür.

Torbalı Belediyesince şenlik, festival, kutlama ve benzer organizasyonlar için doğrudan teminle yapılan, kıyafet ve ekipmanların idare tarafından yükleniciye verildiği, mehteran takımı ve bando takımı organizasyon hizmet alım işlerine ilişkin sözleşme ile sözleşmeye ek belgeler üzerinde yapılan incelemede, söz konusu hizmet alımlarına ilişkin işin süresi, konusu, işin tarih ve yeri, kaç organizasyon yapılacağı, yapılacak etkinliklerin ne kadar süreceği gibi hususlara yer verilmediği görülmüştür. Aynı yükleniciye ait, 3974, 3975, 4542, 4488, 5129, 5130, 5655, 5658, 6564, 7266 ve 7277 yevmiye numaralarında bulunan organizasyon hizmet alımları buna örnek olarak gösterilmiştir.

www.balioglu.net

Diğer taraftan; şenlik, kutlama ve belediyenin düzenlediği diğer organizasyonlarda yer alması için gerçekleştirilen mehteran ve bando hizmet alımlarına ilişkin sözleşme ve eki şartnamelerde mehter ve bando takımına yemek verileceği belirtilmemesine rağmen mehteran ve bando takımı için ayrıca doğrudan teminle yemek hizmeti alımı gerçekleştirildiği, bando takımı ve mehteran takımının kullandığı kıyafetlerin kuru temizleme giderlerinin de idare tarafından karşılandığı anlaşılmıştır. Her ne kadar bando takımı ve mehteran takımı kıyafetleri İdareye ait olsa da, ücret karşılığı iş yapan yüklenicinin bu giderlere de katlanması gerekir.

İdarenin hizmet alımlarına ilişkin olarak, sözleşme ve eki şartnamelerde hizmetin nerede yapılacağı, kaç organizasyonda bulunulacağı, bu etkinliklerde ne kadar süre alınacağı, etkinlik kapsamında yemek verilip verilmeyeceği gibi konulara yer vermemesi isteklilerin sağlıklı teklif vermelerine engel teşkil etmektedir.

İdarenin organizasyon hizmet alımlarına ilişkin sözleşme ve eki şartnamelerde yapılacak işin konusu, süresi ve yapılacak hizmetin niteliği gibi konuları tereddüde mahal bırakmayacak şekilde belirlemesi gerekmektedir.

BULGU 20: İhale Edilen Yapım İşlerinde Yapım İşleri Genel Şartnamesine Aykırı İşlem Yapılması

Belediye tarafından ihale edilip geçici ve/veya kesin kabulü yapılan yapım işlerinde sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 16'ncı maddesi gereği işin bitiminde idarenin malı olması gereken bina ve barakaların idarece teslim alınmadığı görülmüştür.

İhale edilen yapım işlerine ait sözleşmenin 8'inci maddesinde, sözleşmenin ekindeki ihale dokümanı ve diğer belgelerle bir bütün olduğu, sözleşme hükümleri ile ihale dokümanını oluşturan belgelerdeki hükümler arasında çelişki veya farklılık olması halinde ihale dokümanında yer alan hükümlerin esas alınacağı, ihale dokümanını oluşturan belgeler arasındaki öncelik sıralamasında ilk olarak Yapım İşleri Genel Şartnamesinin ve daha sonraları ise teknik şartnamelerin geldiği belirtilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin *"Yapı denetim görevlisi için gerekli binaların yapılması"* başlıklı 16'ncı maddesinde,

"(1) Yüklenici, yapı denetim görevlisinin işle ilgili her türlü çalışmaları ve gerektiğinde yatıp kalkmaları için, sözleşmesinde belirlenen şartlar altında uygun yerler, bina ve/veya barakalar hazırlayıp bedelsiz olarak idareye teslim etmek zorundadır. Yüklenicinin sözleşme gereği bedelsiz olarak yapmak zorunda olduğu binaların dışında, idarece istendiği takdirde yüklenici, yapı denetim görevlisi için gerekli olan başka binaları da şartları ihale dokümanında belirtilmesi halinde bedeli karşılığında yapacaktır. Bu binaların, proje ve özel şartnamelerinin yükleniciye verildiği tarihten başlamak üzere, sözleşmesinde belirtilen süre içinde tamamlanarak yapı denetim görevlisine teslim edilmeleri gereklidir. Bina ve barakaların teslimi gecikirse bunlar için sözleşmede yazılı cezalar uygulanır.

(2) Yapı denetim görevlisi için yapılacak binalar, idarenin göstereceği yerlerde yapılacaktır.

(3) Bina ve barakalar, ister bedeli karşılığında, ister bedelsiz olarak yapılmış olsun, işin bitiminde idarenin malı olur."

düzenlemesi yapılmıştır.

İhale edilen 2016/216267, 2017/83241, 2017/446435, 2018/2467, 2018/7669, 2018/446004, 2016/114484, 2017/15512, 2017/60464, 2017/90994, 2017/110247, 2017,189475, 2017/407454, 2017/429076, 2017/464097, 2018/9303, 2018/38742,

www.balioglu.net

2018/98199, 2018/382622, 2018/455542, 2018/496285, 2018/572902 ihale kayıt numaralı yapım işlerinin sözleşme ve şartnamesinde yapı denetim görevlisi için kurulacak bina ve baraka için tanımlama yapılmamıştır. Şantiye binasının nasıl olacağı tanımlanmasa bile yapım işinde her halükarda yapı denetim görevlisi için bina/baraka yapılması gerekir ve işin bitiminde ise idareye bırakılmalıdır. İhale edilen ihale kayıt numaralı yapım işlerinin geçici ve/veya kesin kabulleri yapılmıştır.

İhale kayıt numaralı belirtilen işlerde işin yapım aşamasında yaptırılmayan bu tesisler işin bitiminde idarece teslim alınmamış olmakla yükleniciye avantaj sağlanmıştır. Geçici ve kesin kabulü yapılan bu işlerde teslim alınmayan bina ve barakalarının bedelleri kadar idare ekonomik kayba uğramıştır.

Geçici ve/veya kesin kabulü yapılan yapım işlerinde sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 16'ncı maddesi gereği işin bitiminde idarenin malı olması gereken bina ve barakaların idarece teslim alınması ve alınmama sonucu oluşan idare kaybının giderilmesi sağlanmalıdır.

www.balioglu.net

BULGU 21: Doğrudan Teminle Gerçekleştirilen Araç Kiralamalarında Puantaj Tutulmaması

Torbalı Belediyesince doğrudan temin suretiyle gerçekleştirilen bazı araç kiralama hizmet alımlarında puantaj cetvellerinin tutulmadığı görülmüştür.

Mahalli İdarelerde mali işlemlerin gerçekleştirilmesinde ödeme emrine bağlanacak kanıtlayıcı belgelerin belirtildiği Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Hakediş raporu" başlıklı 6'ncı maddesinde,

"*(1) İhale veya doğrudan temin usulüyle yapılacak yapım işleri ile hizmet alımlarında, sözleşme ve/veya şartname hükümlerine göre yerine getirilen taahhütlerin bedellerinin ödenmesinde aşağıda belirtilen hakediş raporları düzenlenir.*

a) Yapım İşleri Hakediş Raporu (Örnek: 4): Bu rapor, yapım işlerinde yükleniciye ödenecek ara ve kesin hakediş tutarının hesaplanmasına esas olan belgelerden oluşur. Yapım türüne göre ilgili sayfaları ve gerekli görülen diğer belgeler düzenlenerek yüklenici ve yapı denetim elemanlarınca imzalanır, yetkili makamca onaylanır.

b) Hizmet İşleri Hakediş Raporu (Örnek: 5): Bu rapor, hizmet işlerinde yükleniciye ödenecek ara ve kesin hakediş tutarının hesaplanmasına esas olan belgelerden oluşur. Hizmet

türüne ve işin özelliğine göre yalnızca ilgili sayfaları ve gerekli görülen diğer belgeler düzenlenerek yüklenici ve kontrol elemanlarınca imzalanır, yetkili makamca onaylanır."

denilmiştir.

İdarenin doğrudan temin yoluyla gerçekleştirdiği, "Karakuyu Mahallesinde Yoğun Yağışlar Nedeniyle Kapanan Yolların Açılması Çalışmalarında Kullanılmak Üzere 1 Ay Süreli Damperli Çekici Kiralanması İşi" ile "Karakuyu Mahallesinde Yoğun Yağışlar Nedeniyle Kapanan Yolların Açılması Çalışmalarında Kullanılmak Üzere Kepçe Kiralanması İşi" kapsamında düzenlemiş olduğu ödeme emirlerinin incelenmesinden, gerekli belgelerden olan puantaj cetvellerinin tutulmadığı anlaşılmıştır.

Hizmet alımı kapsamında idarenin kullanımına sunulan araçların çalışıp çalışmadığı, hangi saatler arası mesai yaptığı, gün/km veya ay biriminde ödemeye esas miktarlarının tespit edilebilmesi için puantaj cetvellerinin sağlıklı bir şekilde tutulması ve bunların ödeme emrine kanıtlayıcı belge olarak bağlanması sağlanmalıdır.

www.balioglu.net

BULGU 22: Süre Uzatımı Verilen Yapım İşlerinde Revize İş Programının Yapılmaması

Belediyenin ihale ettiği yapım işlerinde süre uzatımı verilen durumlarda revize iş programı yapılmamıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin İşin Yürütülmesi başlıklı Beşinci Bölümünün *"İş programı"* başlıklı 17'nci maddesinin yedinci fıkrasında, *"İşte idarece onaylanan bir süre uzatımı bulunduğu takdirde, yüklenici bu hususun kendisine tebliği tarihinden başlamak üzere yedi gün içinde yeni süreye göre revize iş programı düzenleyerek idarenin onayına sunmak zorundadır."* denilmektedir. Bu düzenlemeye göre yapım işinde süre uzatımı olduğu takdirde yüklenicinin yedi gün içinde revize iş programını düzenleyerek idareye sunması gerekir. Yapım işlerinin incelenmesi sonucunda süre uzatımı verilen işlerin revize iş programının hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Süre uzatımı verilen hallerde yeni duruma uygun revize iş programının düzenlemesi sağlanmalıdır.

BULGU 23: Birim Fiyat Teklif Almak Suretiyle İhale edilen Yapım İşlerinde Ön Proje Üzerinden İhaleye Çıkılması

Birim fiyat esaslı olarak ihale edilen yapım işlerinde kesin proje olmadan ön proje

üzerinden ihaleye çıkılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun *"İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar"* başlıklı 62'nci maddesinin c fıkrasında, "*Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz. İhale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur. Ancak, doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan yapım işlerinde ön veya kesin proje üzerinden, her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan, bina işleri hariç, yapım işlerinde ise kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Bu işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımlar için anahtar teslimi götürü bedel, uygulama projesi yapılamayan kısımlarda ise her bir kalem iş için birim fiyat teklif almak suretiyle ihale yapılabilir... "* denilmektedir.

Asıl olanın uygulama projesi ile ihaleye çıkılması gerektiği belirtilmekle birlikte, maddede belirtilen durumların varlığı halinde ise ön veya kesin proje ile ihaleye çıkılabileceği görülmektedir. Her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütlerinin gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan, bina işleri hariç, yapım işlerinde kesin proje üzerinden birim fiyat teklif alma usulü ile ihaleye çıkılması mümkündür.

Belediyenin birim fiyat teklif alma usulüyle ihale ettiği bir takım yapım işleri ön proje üzerinden ihale edilmiştir. Birim fiyat teklif alma usulü ile ihale edilen bu ve benzeri işlerin kesin proje üzerinden ihale edilmesi 4734 sayılı Kanun'un 62'nci madde hükmünün gereğidir. Birim fiyat üzerinden ihale edilen yapım işlerinde düzenlenmesi zorunlu olan "Teklif Türünün Belirlenmesine İlişkin Form" un işlerin dosyasında olmadığı görülmüştür.

Birim fiyat teklif alma usulüyle ihale edilen her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan işlerin kesin proje üzerinden ihale edilmesi sağlanmalıdır.

www.balioglu.net

BULGU 24: Yapım İşinin Geçici Kabule Uygun Olmadığı Durumda Ön İnceleme Tutanağının Olmaması

İşin süresinin dolmasına rağmen geçici kabule hazır olmayan yapım işlerine ilişkin ön inceleme tutanağının düzenlenmediği görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin *"Geçici kabul"* başlıklı 41'inci maddesinin birinci fıkrasında, taahhüt edilen işin sözleşme ve eklerinde yer alan hükümlere uygun olarak tamamlandığında yüklenicinin idareye geçici kabulün yapılması için yazılı olarak başvuruda bulunacağı, ikinci fıkrasında yapılan işlerin yapı denetim görevlisi tarafından ön incelemeden geçirileceği ve yapılan tespitlerin bir tutanağa bağlanacağı, yapılan ön inceleme sonucunda işin kabule hazır değilse, eksik ve kusurlu işleri gösteren ön inceleme tutanağının yapı denetim görevlisinin işin kabule hazır hale gelmesi bakımından yaklaşık bitim tarihini tespit eden görüşleriyle birlikte en geç üç gün içerisinde idareye gönderileceği ve Yapım İşleri Muayene ve Kabul Yönetmeliği'nin *"Geçici kabul başvurusu*" başlıklı 7'nci maddesinde, taahhüt edilen işin sözleşme ve eklerinde yer alan hükümlere uygun olarak tamamlandığında yüklenicinin idareye geçici kabulün yapılması için yazılı olarak başvuruda bulunacağı, zorunlu bir neden olmadığı taktirde, başvuru tarihinden itibaren en geç on (10) gün içinde işin yapı denetim görevlisince ön incelemeye tabi tutulacağı, inceleme sonucu işin sözleşme ve eklerine uygun olarak tamamlandığının ve kabul işleminin yapılmasında Yapım İşleri Genel Şartnamesine göre bir engel bulunmadığının anlaşılması durumunda, yapı denetim görevlisi Ek-1 deki "Geçici Kabul Teklif Belgesi"ni düzenleyeceği ve yetkili makama göndereceği, yetkili makamın en geç on (10) gün içinde Yönetmeliğin 4'üncü maddesine göre geçici kabul komisyonunu oluşturacağı belirtilmiştir.

Bu düzenlemelere göre işin geçici kabul tarihi geldiğinde yapı denetim görevlisi yüklenicinin dilekçesi üzerine veya dilekçe olmaması durumunda re'sen işin geçici kabule hazır olup olmadığına dair ön incelemeye tabi tutması gerekir. Ön inceleme sonucunda noksan olan işler var ise bu durumun belirtilerek, geçici kabule engel durumun olmadığı kanısına varıldığında ise geçici kabul teklif belgesinin düzenlenmesi, ancak işin geçici kabule hazır olmadığı kanısına vardığı durumda ise "ön inceleme tutanağı" düzenlenerek yapılmayan imalatların gerekirse fotoğraflanarak da tespit edilmesi gerekir. Bahsedilen şekilde işlem yapılmamıştır. Ön incelenme sonucu işin geçici kabule hazır olmadığında geçici kabul teklif belgesi düzenlenmemelidir.

Ön inceleme sonucu işin geçici kabule hazır halde olmadığı durumda geçici kabul

www.balioglu.net

teklif belgesi düzenlenmemesi ve somut olarak neden geçici kabule hazır olmadığına dair durumun ön inceleme tutanağı ile ortaya konulması gerekir.

BULGU 25: Yapım İşinin Süresinde Bitirilmemesine Rağmen İhtarnamede İşin Bitirilmesi İçin Süre Belirtilmemesi

İhale edilen yapım işlerinde sözleşmede belirtilen süre sonunda işin geçici kabule hazır olmadığı durumda çekilen ihtarnamede ne kadar sürede işin geçici kabule hazır hale getirileceğine dair süre belirtilmediği görülmüştür.

4735 sayılı Kanun'un 20'nci maddesinde, yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi üzerine, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanmak üzere, idarenin en az on gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi ile sözleşmenin uygulanması sırasında yüklenicinin 25'inci maddede sayılan yasak fiil veya davranışlarda bulunduğunun tespit edilmesi hallerinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların gelir kaydedileceği ve sözleşmenin feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edileceği hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Aynı Kanun'un 22'nci maddesinde, 20'nci maddenin (a) bendine göre belirlenen sürenin bitimi, 20'nci maddenin (b) bendine göre ise tespit tarihi itibariyle sözleşmenin feshedilmiş sayılacağı, bu tarihleri izleyen yedi gün içinde idare tarafından fesih kararı alınacağı ve bu kararın karar tarihini izleyen beş gün içinde yükleniciye bildirileceği belirtilmiştir. 19, 20 ve 21'inci maddelere göre sözleşmenin feshedilmesi halinde, kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar alındığı tarihten gelir kaydedileceği tarihe kadar Devlet İstatistik Enstitüsünce yayımlanan aylık toptan eşya fiyat endeksine göre güncelleneceği ve güncellenen tutar ile kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların tutarı arasındaki farkın yükleniciden tahsil edileceği hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un 25'inci ve 26'ıncı maddelerinde, mücbir sebepler dışında, ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek yasak fiil ve davranış olarak sayılmış, 25'inci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilenler hakkında fiil veya davranışlarının özelliğine göre, bir yıldan az olmamak üzere iki yıla kadar bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verileceği belirtilmiştir. Diğer taraftan, belediyeler için yasaklama kararının İçişleri Bakanlığı tarafından verileceği, bu fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilenlerin yasaklama

kararının yürürlüğe girdiği tarihe kadar aynı idare tarafından yapılacak ihalelere de iştirak ettirilmeyeceği, yasaklama kararlarının, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespit edildiği tarihi izleyen en geç kırkbeş gün içinde verileceği, verilen bu kararın Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere en geç onbeş gün içinde gönderileceği ve yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği, idarelerin 25'inci maddede belirtilen yasaklamayı gerektirir bir durumla karşılaştıkları takdirde, gereğinin yapılması için bu durumu ilgili veya bağlı bulunulan bakanlığa bildirmekle yükümlü oldukları ifade edilmiştir. Yapım İşleri Genel Şartnamesinin *"Sözleşmenin feshi ve tasfiye durumları"* başlıklı 47'nci maddesinde de Kanun ve sözleşmede yer alan aynı nitelikteki düzenlemeler yapılmıştır.

2017/83241 ihale kayıt numaralı yapım işinde işin süresi 268 gün olup 126 gün cezalı çalışma sonucu iş geçici kabule hazır hale getirilmiştir. Yazıda ceza kesileceği belirtilmiş olmasına rağmen ne kadar sürede işin geçici kabule hazır hale getirileceği konusunda süre belirtilmemiştir. 2017/446435 ihale kayıt numaralı yapım işinde işin süresi 120 gün olup 37 gün cezalı çalışma sonucu iş geçici kabule hazır hale getirilmiştir. Yazıda ceza kesileceği belirtilmiş olmasına rağmen ne kadar sürede işin geçici kabule hazır hale getirileceği konusunda süre belirtilmemiştir. Yukarıda belirtilen mevzuata göre en az on gün süreli ihtara rağmen verilen sürede iş bitirilemediği takdirde 4735 sayılı Kanun'un 20'nci maddesinin gereği yapılmalıdır. Ancak yükleniciye işi bitirilmesi için bir süre verilmeyerek ucu açık bir şekilde cezalı çalışmaya imkân verilmesi 4735 sayılı Kanun'a ve sözleşmeye aykırı olduğu gibi yükleniciye avantaj sağlanmış olmaktadır.

Çekilecek ihtarnamede işin süresinde bitirilemediği ve bitirilmesi için gereken süre belirtilerek geçici kabule hazır hale getirilmesi, işin geçici kabule hazır hale getirilmesi için süre verilen durumda ise verilen süre zarfında geçici kabule hazır hale getirilmediği takdirde 4735 sayılı Kanun'un 20 ile sözleşmenin 25'inci maddesine göre işlem yapılması gerekir.

BULGU 26: Yapım İşlerinde All Risk Sigortanın Yapım İşleri Genel Şartnamesine Uygun Düzenlenmemesi

İhale edilen yapım işlerindeki all risk sigortalarının sözleşme ve Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun olmadığı görülmüştür.

Yapım işlerine ait sözleşmelerin *"İşin ve İş Yerinin Korunması ve Sigortalanması"* başlıklı 17.1'inci maddesinde, *"Yüklenici; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine*

www.balioglu.net

göre, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, Yapım İşleri Genel Şartnamesinde yer alan hükümler çerçevesinde "all risk" sigorta yaptırmak zorundadır." denilmiş, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin *"İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması"* başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasında da, *"Yüklenici, işyerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu yapım işinin korunmasından 43 üncü madde hükümleri dikkate alınmak şartı ile işe başlama tarihinden kesin kabul tarihine kadar sorumludur. Bu sebeple yüklenici, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 9 uncu maddesi hükümleri dahilinde; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı "inşaat sigortası (bütün riskler)", geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise yürürlükteki İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Genel Şartları çerçevesinde kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır."* düzenlemesi yapılmıştır.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre yapım işlerinde işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek risklere karşı all risk sigortasının yapılması zorunludur. Sigorta olmaması halinde idarenin olumsuz durumla karşılaşabilmesi mümkün olabilecektir. İhale edilen yapım işlerinde all risk sigortası yaptırılmaktadır. Ancak süre uzatımı verilen işlerde genel olarak all risk sigorta süresinin uzatılmadığı görülmüştür.

All risk sigorta başlangıcının iş yeri tesliminde başlaması, süre uzatımı verilen durumlarda all risk sigorta süresinin bitim tarihinin geçici kabul tarihine göre düzenlenmesi gerekir.

BULGU 27: Yapım İşlerinde Taahhüt Edilen Personelin Çalıştığını Kanıtlayan Belge Olmaması

Torbalı Belediyesinde ihale edilen yapım işlerinde taahhüt edilen teknik personelin iş başında bulundurulduğuna veya o işte çalıştığına dair kanıtlayıcı belgelerin olmadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin *"İşin yürütülmesi için gerekli personel ve araçlar"*

başlıklı 19 uncu maddesinde, Yüklenicinin sözleşmesine göre işyerinde bulundurulması istenen teknik personelin isimleri ile belgelerini (diploma, meslek odası kayıt belgesi, noterden alınan taahhütname) Teknik Personel Bildirimi ile birlikte yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren beş gün içerisinde idareye bildirmek zorunda olduğu, idarenin bu personel hakkında gerekli incelemeyi yaptıktan sonra kabul edip etmediğini on gün içinde yükleniciye bildireceği, idare tarafından bu süre içerisinde herhangi bir bildirim yapılmadığı takdirde teknik personel bildirimindeki teknik personelin kabul edilmiş sayılacağı, yüklenici tarafından bildirilen teknik personelin idare tarafından kabul edilmemesi halinde, kabul edilmeyen teknik personel yerine yeni bir teknik personel bildirilmesi için yükleniciye beş gün süre verileceği, yüklenicinin verilen süre içerisinde yeni bir teknik personel bildirmeye mecbur olduğu, aksi halde, teknik personel için sözleşmesinde öngörülen günlük cezaların uygulanacağı belirtilmiştir.

İhale edilen işlere ait sözleşmelerin 23'üncü maddesinde, yüklenicinin idareye bildirdiği teknik personelin onaylandığının kendisine bildirildiği tarihten itibaren belirtilen teknik personelin iş programına göre iş yerinde bulundurmak zorunda olduğu, bulunmadığı takdirde sözleşmesinde belirtilen cezanın kesileceği düzenlenmiştir. Genel olarak işi alan yüklenici sözleşmeye uygun olarak personel taahhütnamesi vermektedir. Taahhütnamede teknik personel işin başından sonuna kadar belli süre ile hazır bulunacağını ve çalışacağını kabul, beyan ve taahhüt etmektedir. Bu kişinin işin başından sonuna kadar bu işte çalıştığını kanıtlayan belge yüklenici ile arasındaki ücret ilişkisi veya verdiği hizmet karşılığı düzenleyeceği fatura ve/veya fatura yerine geçen belgedir. Söz konusu işlerde iki durum da bulunmamaktadır. Bu durum sadece taahhütnamenin verildiğini göstermekle birlikte taahhüt edilen kişinin bu işte çalışıp çalışmadığına ilişkin bilgi vermemektedir. Dolayısıyla taahhüt edilen personelin işin başından sonuna kadar bu işin başında olduğunu kanıtlayan ücret bordrosu ve SGK bildirgesi ile hizmet alınması durumunda buna ilişkin fatura ve/veya fatura yerine geçen belgeler aranmalıdır.

İhale edilen yapım işlerinde taahhüt edilen teknik personelin iş başında bulundurulduğunu veya çalıştığını kanıtlayan belgelerin olması gerekir.

BULGU 28: Belediye Meclisi Kararı Olmaksızın Sporculara Ödül Verilmesi

İdarenin 2019 yılı hesap ve işlemlerine ilişkin yapılan incelemede, amatör sporculara belediye meclisinin doğrudan verilecek ödül miktarını belirlediği bir kararı olmaksızın nakdi

www.balioglu.net

ödül verildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun *"Belediyenin görev ve sorumlulukları"* başlıklı 14'üncü maddesinde;

"...b) (...)Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; mabetlerin yapımı, bakımı, onarımını yapabilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. (Değişik ikinci cümle: 12/11/2012-6360/17 md.) Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir."

hükmüne yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Belirtilen mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, başarı gösteren amatör sporculara ayni, nakdi ödül verilebilmesi için belediye meclisinin bu konuda açık bir kararı bulunması gerekir. Diğer taraftan; belediye meclisinin 14'üncü maddeye göre amatör sporculara verilecek ödüle doğrudan kendisinin karar vermesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Torbalı Belediyesince 2018-2019 Futbol Sezonu Süper Amatör Lig'de şampiyon olan Torbalı Spor Kulübü sporcuları ve antrenörlerine verilecek ayni ve nakdi ödüllerin belirlenmesi için Belediye Meclisinin 08.02.2019 tarihli ve 53172231/2/29 sayılı Kararıyla Belediye Başkanına yetki verilmesine oybirliği ile karar verildiği, Belediye Başkanının da 29.03.2019 tarihli 89638433-020-e.153 nolu yazıyla sporcu ve teknik heyete eşit şekilde dağıtılmak üzere 154.000,00TL ödül verilmesini karara bağladığı ve bu doğrultuda işlem gerçekleştirildiği görülmüştür.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde yurt içi ve yurtdışı müsabakalarda başarı gösteren öğrenci, sporcu, teknik yönetici ve antrenörlere verilecek ödülün belirlenmesinde takdir yetkisi belediye meclisine verilmiş olup, belediye meclisinin Kanunla kendisine verilmiş yetki ve sorumluluklarını, bizzat kanunda aksi belirtilmedikçe bir başka kişi, komite

veya kurula bırakması da mümkün bulunmamaktadır. Dolayısıyla söz konusu sporcu ve antrenörlere verilecek ödülün belirlenmesinde; belediye meclisinin belediye başkanına yetki vermesine ilişkin kararı mevzuata aykırıdır. Belediye meclisinin böyle bir yetkiyi belediye başkanına devretmesi, verilecek ödülün tespitinde suistimallere de sebebiyet verme riski taşımaktadır. Yurtiçi ve yurtdışı müsabakalarda başarı gösteren amatör sporcu, teknik yönetici ve antrenörlere verilecek ödülün belirlenmesi, belediye meclisinin kullanması gereken devredilemeyecek asli bir yetkidir.

Başarı gösteren sporcu ve antrenörlere verilecek ödülün miktarına ve şekline doğrudan belediye meclisince karar verilmesi gerekir.

BULGU 29: Verilen İdari Para Cezalarının Uygulanmasında Kanun'a Aykırı Davranılması

2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nun 6'ncı maddesine uygun cezanın Encümence uygulanmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

2559 sayıl Kanun'un 6'ncı maddesinde,

"*Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden;*

a) Faaliyetten geçici olarak men edildiği halde süresinden önce açılan,

b) Açık ve kapalı bulunacağı saatlere uymayan,

c) Bu Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen yasaklara uymadığı tespit edilen,

d) Mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletilen,

İş yerlerinin işletmecilerine beşyüzmilyon Türk Lirası ile birmilyar Türk Lirası arasında idarî para cezası verilir.

Bu maddede öngörülen idarî para cezaları, belediye sınırları içinde belediye encümeni, belediye sınırları dışında il daimi encümeni tarafından verilir. Verilen idarî para cezalarına dair kararlar ilgililere 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen karar kesindir. İtiraz, zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. İdarî para cezaları 6183 sayılı Âmme Alacaklarının Tahsil

Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Bu maddede belirtilen aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde, en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanır."

12'nci maddesinde, "*Kanunî istisnalar saklı kalmak üzere, eğlence, oyun, içki ve benzeri amaçlı umuma açık ve açılması izne bağlı yerlerde onsekiz yaşından küçükler çalıştırılamaz.*

Polis bar, pavyon, gazino, meyhane gibi içkili yerler ile kıraathane ve oyun oynatılan benzeri yerlere yanlarında veli ve vasileri olsa bile onsekiz yaşını doldurmamış küçüklerin girmesini meneder.

Bu madde hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında 17 nci, işyerleri hakkında da 6 ncı madde hükümlerine göre işlem yapılır."

düzenlemeleri yapılmıştır. Kanun'un 6'ncı maddesinde belirtilen fiiller, 1-Faaliyetten geçici olarak men edildiği halde süresinden önce açılan, 2-Açık ve kapalı bulunacağı saatlere uymayan, 3-Bu Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen yasaklara uymadığı tespit edilen, 4-Mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletilen olarak sayılmıştır. Bu düzenlemeye göre mevzuat hükümlerine uymama tek fıkrada bir eylem olarak belirtilmiştir. Encümen artırımlı cezayı belirler iken geç kapatma aynı eylem, 18 yaşından küçük aynı eylem olarak değerlendirmiştir. Yapılan da doğrudur. Ancak mevzuat hükümlerinin alt kalemini oluşturan mesul müdür bulunmaması ayrı bir eylem, kimlik ve kan kartı olmaması ayrı eylem sayılarak bunların her birinin ikinci tekrarında artırımlı ceza uygulanmıştır. Ancak bu iki alt eylem aslında mevzuata uymama eyleminin alt çeşididir. Bu nedenle bu eylemin biri olduğunda örneğin mesul müdüre ceza verildiğinde diğer eylem olan kimlik ve kan kartı olmamasının birinci ihlali de olsa artırımlı ceza uygulanmalıdır. Kanun'un 6'ncı maddesinde *"Bu maddede belirtilen aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde, en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanır.*" hükmündeki aynı fiil *"mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletilme"* fiilidir.

2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nun 6'ncı maddesine göre Encümence verilecek cezada "aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde eyleminin" Kanuna uygun şekilde uygulanması gerekir.

www.balioglu.net

BULGU 30: Zamanaşımına Uğramış Alacaklara Ödeme Emrinin Gönderilmesi Üzerine Mahkemelerin İptal Kararı Vermesi ve Giderlerin Bütçeden Karşılanması

Belediye gelirleri arasında olan ve tahakkuk etmiş vergi, resim, harç vb. alacaklardan zamanaşımı uğramış olanlarla ilgili mükellefe ödeme emri gönderildiği, mükellefin dava açması üzerine mahkemenin alacağın zamanaşımına uğradığı gerekçesiyle iptal kararı verdiği ve giderlerin idarece karşılandığı görülmüştür.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde, belediyelere ait vergi, resim, harç, mahkeme masrafı, vergi cezası, para cezası, gecikme zammı ve gecikme faizi gibi alacakların bu Kanuna tabi olduğu, 3'üncü maddesinde amme borçlusunun veya borçlu teriminin amme alacaklarını ödemek mecburiyetinde olan hakiki ve hükmi şahısları ve bunların kanuni temsilci veya mirasçılarını ve vergi mükelleflerini, 37'nci maddesinde, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği, 54'üncü maddesinde ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacağının tahsil dairesince cebren tahsil olunacağı, 55'inci maddesinde amme alacağını vadesinde ödemeyenlere on beş (yedi) gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumunun bir ödeme emri ile tebliğ olunacağı, 58'inci maddesinde, kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahsın böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ilgili vergi mahkemesi nezdinde dava açabileceği, 62'nci maddesinde borçlunun, mal bildiriminde gösterilen veya tahsil dairesince tespit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından amme alacağına yetecek miktarın tahsil dairesince haczolunacağı, 102'nci maddesinde, amme alacağının, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrayacağı, 103'üncü maddesinde zamanaşımını kesen hallerin neler olduğu, ödeme, haciz tatbiki, cebren tahsil ve takip sonucu yapılan her çeşit tahsilat, ödeme emri tebliği zamanaşımını kesen haller olarak sayılmış ve kesilmenin rastladığı takvim yılı başından itibaren zamanaşımının yeniden işleye başlayacağı hükme bağlanmıştır.

İdare kayıtlarında tahakkuk etmiş olarak yer alan alacaklardan zamanaşımına uğramış olanlarla ilgili olarak ödeme emri düzenlenerek tebliğ edilmektedir. Mükellef yapılan ödeme emri tebliğinin iptali istemiyle vergi mahkemeleri nezdinde açtığı davalar neticesinde, alacağın zamanaşımına uğradığı gerekçesiyle iptal kararları verilerek idarenin mahkeme giderlerinin yanında davacının avukat vekaletinin ödenmesine neden olunmaktadır. İdarenin

www.balioglu.net

mükellefe tebliğ yapmadan önce alacak konusunda gerekli araştırmayı yaparak süreci işletmesi gerekir. Alacağın zamanaşımına uğratılmasında kusuru olan personelle ilgili gerekli sürecin işletilmesi zorunluluktur.

Zamanaşımına uğramış alacaklarla ilgili ödeme emri gönderilmemesi ve böylece idarenin gereksiz giderleri yapmamasının temini gerekir.

BULGU 31: Mahalli İdare Şirketi Kadrosuna Geçirilen İşçilerin Hakediş Ödemelerinde Şirkete Ödenen Kar Payı Hesabına Sözleşme Giderleri ve Genel Giderlerin Dâhil Edilmesi

Şirkete ödenecek kar hesabına ilişkin matraha sözleşme giderleri ve genel giderlerin dâhil edilerek hesaplama yapıldığı görülmüştür.

24.12.2017 tarih ve 30280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 24'üncü maddesi uyarınca mahalli idare şirketi kadrosuna geçirilen işçilerin hakediş ödemelerinde şirkete ödenen kar payı hesabına sözleşme giderleri ve genel giderlerinin de dâhil edildiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 78.30 maddesinde *"*.....

a)Asgari İşçilik Maliyeti: İhale tarihinde yürürlükte bulunan brüt asgari ücret veya idari şartnamede brüt asgari ücretin yüzde (%) fazlası olarak belirlenen ücret (ulusal bayram ve genel tatil günleri ile fazla çalışma saatlerine ilişkin ücretler dahil), nakdi yemek ve yol bedeli gibi prime esas kazancın hesabında esas alınan işçiliğe bağlı diğer ödemeler ve işveren sigorta primlerinin toplam tutarı asgari işçilik maliyetini oluşturur.

....

ç) (Değişik: 25/10/2014-29156 R.G./2. md., Geçerlilik: 11/9/2014) Sözleşme Giderleri ve Genel Giderler: İhale ve sözleşmeye ilişkin damga vergileri, Kamu İhale Kurumu payı ve noter masrafları gibi sözleşme giderleri ile amortisman, ihale konusu işte kullanılacak giyim gideri, oryantasyon (ihale konusu işe uyum) eğitimi gideri, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca işyeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanı ücreti ile çalışanlara verilecek eğitim gideri, silahlı atış eğitim gideri, özel güvenlik mali sorumluluk sigortası gideri, yaka kartı, önemli bir bileşen olarak değerlendirilmeyen ilaçlama gideri, toplu ulaşım kartı bedeli ve bu nitelikteki genel giderleri karşılamak üzere, birim fiyat teklif

cetvelinde yer alan her bir işçilik birim fiyatı üzerinden; işçi sayısı üzerinden teklif alınması idarece uygun görülmeyen iş kalemi/kalemleri için ise çalıştırılacak her bir personelin işçilik maliyeti üzerinden, % 4 oranında hesaplanan sözleşme giderleri ve genel giderler teklif bileşeni olarak kabul edilir.

…"

denilerek asgari işçilik maliyeti ve sözleşme giderleri ve genel giderlerinin tanımı yapılmıştır.

İl özel idareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları İle Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın Personel Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payına İlişkin Üst Sınır başlıklı 5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında *"İdare tarafından şirkete personel gideri için yapılacak aylık ödemelerin toplamı, hizmet alımı sözleşmesinde öngörülen işçi ücretleri esas alınarak hesaplanan;*

a) Asgari İşçilik maliyeti,

b) Asgari işçilik maliyeti üzerinden hesaplanan %4 sözleşme giderleri ve genel giderler,

c) İşçilikle bağlantılı ayni giderler,

ç) Asgari işçilik maliyeti ve işçilikle bağlantılı ayni giderler toplamı üzerinden %7'ye kadar belirlenecek kâr,

dâhil işçilik giderleri toplamını aşamaz. İşçi ücretlerinin tespitinde asgari ücrette meydana gelen artışlar dikkate alınır. Asgari işçilik maliyeti, sözleşme giderleri ve genel giderler ile işçilikle bağlantılı ayni giderler ve kâr oranı, kamu ihale mevzuatı esas alınarak belirlenir."

denilmiştir.

Usul ve esasların 5'inci maddesinde şirkete ödenecek karın asgari işçilik maliyeti ve işçilikle bağlantılı ayni giderler toplamı üzerinden belirleneceği belirtilmiştir. Ayrıca asgari işçilik maliyeti üzerinden hesaplanan %4'ün sözleşme giderleri ve genel giderler olduğu, bu tutarın ayrı hesaplanması gerektiği de ifade edilmiştir. Mevzuata göre karın belirlenmesinde sadece asgari işçilik maliyeti ve işçilikle bağlantılı ayni giderler dikkate alınmalı, sözleşme

www.balioglu.net

giderleri ve genel giderler dikkate alınmamalıdır. Sözleşme giderleri ve genel giderlerin asgari işçilik maliyeti üzerinden hesaplanması gereken bir yüklenici gideri olduğu görülmektedir. Dolayısıyla sözleşme giderleri ve genel giderlerinin asgari işçilik maliyeti olarak kabul edip, yükleniciye sözleşme giderleri ve genel giderinin karının da ödenmesi belirtilen mevzuata uygun düşmemektedir.

Kar oranının hesaplanmasında, asgari işçilik maliyeti ile sözleşme giderleri ve genel giderlerin toplamının dikkate alınmaması, sadece asgari işçilik maliyetinin esas alınması gerekir.

BULGU 32: Faal Olan İşyerlerine Ait Belediye Gelirleri Takibinin Yapılmaması

Belediye sınırlarında faaliyet yürüten aktif işletmelerin bazılarından 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereği tahsil edilmesi gereken vergilerin tahakkukları ile ilgili gerekli işlemlerin yapılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın, ilan ve reklam vergisine tabi olduğu, *"Eğlence vergisi*" başlıklı 17'nci maddesinde bu Kanunun 21'inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin Eğlence Vergisine tabi olduğu, *"Çevre temizlik*" vergisi başlıklı 44'üncü maddesinde belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, *"İşyeri açma izni harcı"* başlıklı 81'inci maddesinde belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının işyeri açma izni harcına tabi olduğu, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun *"Mevzu*" başlıklı 1'inci maddesinde Türkiye sınırları içinde bulunan binaların bina vergisine tabi olduğu belirtilmiştir.

Belediye sınırları içerisindeki faal işyerlerinin belirlenmesi için Vergi Dairesi ile yazışma yapılmıştır. Vergi Dairesinin verdiği cevapta belediye sınırları içindeki faal işletmelerin sayısı ve adresleri bildirilmiştir. Alınan liste Belediyenin ilgili birimine verilmiş ve belediye kayıtlarında olmayıp vergi dairesi kayıtlarında olan faal işyerlerine yönelik yerinde çalışma yapılması istenmiştir. Listede yer alan işyerlerinin Belediyedeki kayıtlarla karşılaştırma işlemi sonuçlandırılmamıştır. Bu nedenle Belediye kayıtlarında olmayan tüm faal işyerlerine ilişkin tahakkuk kayıtlarının yapılması gerekir.

Vergi dairesinden alınan listeye istinaden Belediye kayıtlarında yer almayan işyeri çalışma ruhsat harcı, çevre temizlik vergisi, emlak vergisi, ilan reklam vergisi gibi belediye gelirlerinin takibinin sağlanması gerekir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net